Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація
Svoboda 30 Montgomery Street
Jersey City N.J. 07302
Телефони (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXV. Ч. 260 ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 15-го ЛИСТОПАДА 1979 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, NOVEMBER 15, 1979 No 260 VOL. LXXXV.

БЕНКЕТ З НАГОДИ 85-РІЧЧЯ УНС І ОРГАНІЗАЦІЙНІ СПРАВИ БУЛИ ТЕМОЮ НАРАД НЮЙОРКСЬКОЇ ОКРУГИ

Ню Йорк, Н. Й. (в.л.). — У п'ятницю, 9-го листопада ц. р., тут в Українському Народному Домі відбулись чергові наради представників Відділів Українського Народного Союзу, які входять до Окружного Комітету і у яких взяли участь секретарі та інші урядовці Відділів, конвенційні делегати і зацікавлені чини, а також головний організатор УНС Василь Оріховський і головний радний та рівночасно голова Округи Микола Хоманчук.

Іван Керницький-Ікер

Головними темами нарад були справи тісно пов'язані з великим Бенкетом, що його влаштовує Головний Ексекутивний Комітет, спільно з Округою, з нагоди 85-річчя УНСоюзу в суботу, 24-го листопада ц. р., у Рузвельт готелії при 45-ій вулиці і Лексінгтон евеню, про що вичерпно інформував присутніх голова Округи Микола Хоманчук з доповненнями імпрезового референта Степана Чуми, як теж обговорено організаційні справи, про які говорив головний організатор Василь Оріховський, закликаючи секретарів посилити перед цією імпрезою організаційну кампанію, щоб вже на самій імпрезі зробити відповідні підсумування

(Закінчення на стор. 4)

У НЮ ЙОРКУ ВІДБУДЕТЬСЯ РІЗНОМАНІТНИЙ КУРС ГРИ НА БАНДУРІ

Представники однієї монолітної кобзарської „родини" — Ню Йорк-Детройт під час відвідин у редакції. (Справа): пан Микола Чорний, адміністратор Школи Кобзарського Мистецтва у Ню Йорку, п. Тарас Павловський, інструктор курсів гри на бандурі в Ню Йорку, та ред. Любов Коленська.

Джерзі Ситі, Н. Дж. (Л. К.). — Недавно до редакції „Свободи" завітали — п. Микола Чорний — ентузіяст бандури та адміністратор Школи Кобзарського Мистецтва в Ню Йорку, яка розвивається під батутою відомого диригента Володимира Юркевича і Тарас Павловський, молода енергійна людина, один з інструкторів запляНованого курсу гри на бандурі, поінформувавши про цей курс, який відбудеться у цьому ж місяці.

„Ми прийшли сюди, щоб розголосити подію, яка вперше заіснувала на Сході Америки, — з ентузіязмом почав говорити п. М. Чорний, — а саме влаштування інтенсивного 4-денного різноманітного курсу гри на

(Закінчення на стор. 4)

Лада Ліщинська — кандидатка „Свободи" на кралю преси

Джерзі Ситі. — Дня 17-го листопада 1979 року відбудеться у Філядельфії традиційний Баль Української Преси в ЗСА, на якому Лада Ліщинська буде кандидаткою на Кралю Преси від „Свободи".

Лада народилася в Ірвінгтоні, Н. Дж., 10-го травня 1958 року. На п'ятому році життя стала членом Пласту, учнем Школи Українознавства та поступила в парафіяльну українську католицьку школу св. Івана Хрестителя. Була активна в Пласті, займала пости гурткового писаря, курінної та хорунжої Куреня. У 1972 році закінчила парофіяльну школу та поступила до Колюмбія Гай Скул, після закінчення якої стала студенткою Нюджерзького Технологічного Інституту на відділі будівельної інженерії. В травні 1980 року закінчує свої студії.

В 1975 році закінчила Школу Українознавства в Нюарк-Ірвінгтоні матурою з відзначенням, а в Ратгерському університеті — курс української літератури.

У 1975 році стала членом уладу Старших Пластунів.

Лада Ліщинська

Лада цікавиться лещетарством, театром та подорожуванням. В останніх роках перебувала в кількох країнах Південної та Західньої Европи. Залюбки читає такі видання: „Пластовий шлях" „Наше Життя" та „Свободу"; зокрема про життя молоді, та цікавиться сучасними подіями в Україні і дисидентським рухом.

Після закінчення студій має намір відвідати Еспанію та Морокко. Крім театру, цікавиться закордонними фільмами. Лада є членом 25-го Відділу УНСоюзу.

УРЯД МЕХІКО НАКАЗАВ ЗАКРИТИ АМБАСАДУ В ТЕГРАНІ

Мехіко Ситі, Мехіко. — Пресові агентства інформують, що мехіканський уряд наказав тимчасово закрити амбасаду в Теграні у зв'язку з тамошньою напруженою ситуацією і протимехіканським наставленням мас, які раніше демонстрували під амбасадою у зв'язку з довшим перебуванням шаха Мохаммеда Різи Паглеві у Мехіко і домагалися його видачі іранському урядові, який плянує судити Шаха за, мовляв, доконані ним здогадні злочини під час його панування в Ірані. Майже усі службовці мехіканської амбасади вже покинули Іран і перебувають тепер в інших країнах, або повернулись на батьківщину.

У повідомленні мехіканського міністерства закордонних справ нічого не згадується про захоплення прихильниками Аятолли Хомейні американської амбасади в Теграні і задержання там понад 60 закладників, що їх Хомейні намагається виміняти за колишнього шаха Паглеві, який перебуває тепер на лікуванні в одному з нюйоркських шпиталів.

В офіційному звідомленні міністерства сказано, що мехіканських уряд вирішив закрити приміщення амбасади тимчасово, бо службовці амбасади не можуть продовжувати нормальної праці.

Великий відсоток американців годиться на переговори з ПВО

Ню Йорк. — Майже половина американців, які щонебудь чули про Палестинську Визвольну Організацію (ПВО), переконані, що ЗСА повинні переговорювати з ПВО, помимо протестів з боку Ізраїля. Опитування перевели „Ню Йорк Таймс" та „Колюмбія Бродкестінг Систем".

Кінцевий вислід опитування виказав, що 42 від. американців, які брали участь в опитуванні, висловилися за переговорами а 45 від. проти, тоді коли решта не мала жадного погляду на цю справу.

Як відомо, ПВО є об'єднуюча організація палестинських арабів, яка провадить посилену кампанію за визнання її як легітимної політичної організації. Президент Джіммі Картер, одначе, є тої думки, що американський уряд не може переговорювати з ПВО аж до часу, поки вона не визнає права Ізраїля на існування і то з непорушними кордонами.

Як відомо, Андрю Янґ, американський амбасадор до Об'єднаних Націй, був примушений зрезиґнувати зі свого посту, бо мав засекречену зустріч з представниками ПВО без дозволу та доручення Державного департаменту. Одначе палестинські джерела повідомляють, що часті неформальні зустрічі між представниками ПВО та американського уряду відбуваються під сучасну пору. Рівнож д-р Збігнев Бжезінські заявив 7-го листопада ц.р., що ПВО висилає двох своїх представників високої ранги до Теґрану, щоб добитися від Аятолли Хомейні звільнення американських громадян, силою придержаних іранськими екстремістами в американській амбасаді в Теграні.

Згадане опитування також виказало, що тільки 45 від. із тих американців, які відповідали на запитання, мають певні погляди на договір САЛТ II, і з них більшість є проти договору, бо сумнівається в його доцільності, головно тому, що американський уряд не може знайти шляху для усунення совєтської військової бригади з Куби.

Інші питання в опитуванні виявили великий скептицизм відносно закордонної політики уряду Картера, бо тільки 28 відсотків схвалило спосіб ведення закордонної політики Картера, тоді коли 53 від. її критикували.

На інше питання, а саме у відношенні до жидівського впливу на американську закарданну політику, тільки 30 від. заявило, що жиди мають „забагато" впливу на американську політику щодо Близького Сходу, 26 від. заявило, що цей вплив є співмірним, тоді коли 12 від. твердило, що цей вплив жидів є „замалий".

Відбудеться концерт на пошану Патріярха Йосифа

Ню Йорк. — Бас Павло Плішка, визначний соліст Метрополітальної опери в Ню Йорку, своїм виступом вшанує 40-річчя хіротонії Патріярха Йосифа на концерті, який відбудеться в суботу, 17 листопада ц. р., в 6-ій годині веч., в залі Купер Юніон, при Сьомій вулиці і Третій евеню в Ню Йорку. У концерті на пошану Патріярха Йосифа візьмуть також участь: о. Тарас Лончина, який виголосить промову, талановита піяністка Юліяна Осінчук, керівник Студії мистецького слова п-і Лідія Крушельницька з рецитацією та відомий мішаний український хор „Думка" під диригентурою Семена Комірного. Квитки можна набути в крамницях „Арка" й „Еко", або при касі перед концертом. Дохід з імпрези призначений на Патріярший Фонд.

Павло Плішка

Президент Східньої Німеччини відвідує Етіопію

Аддіс-Абеба. — Президент комуністичної Східньої Німеччини Еріх Гонекер поїхав з офіційною візитою до Етіопії, щоб відбути там переговори з президентом Менгісту Гайле Меріямом й іншими офіційними особами про справи міжнародної політики і поновити торговельні договори між обидвома країнами.

Політичні спостерігачі звертають увагу, що це вже друга поїздка Гонекера до однієї з африканських країн, з якими уряд Східньої Німеччини вдержує приязні зв'язки і багатьом доставляє зброю й амуніцію, яку вони опісля використовують для встановлення прокомуністичних режимів. Велику частину зброї одержує від Східньої Німеччини власне Етіопія, уряд якої, як відомо, тісно співпрацює з Москвою і країнами Східньої Европи — сателітами Совєтського Союзу.

„ЗНАЮ ЗБЛИЗЬКА ТЯЖКУ ІСТОРІЮ ВАШОГО НАРОДУ, ІСТОРІЮ ЦЕРКВИ, ЩО ТАК СИЛЬНО З НИМ ЗВ'ЯЗАНА ПРОТЯГОМ ЦІЛИХ СТОЛІТЬ"

ПРОПОВІДЬ ПАПИ ІВАНА ПАВЛА II ПІД ЧАС СВЯЧЕНЬ О. ПРЕЛАТА МИРОСЛАВА ЛЮБАЧІВСЬКОГО НА АРХИЄПИСКОПА-МИТРОПОЛИТА

Рим (Вл. кор. телефоном). — Подаємо повний текст проповіді Папи Івана Павла II, виголошеної під час свячення о. прелата Мирослава І. Любачівського на Архиєпископа Філядельфійського і Митрополита для українців-католиків в ЗСА, яке відбулося у Сикстинській каплиці у Ватикані у понеділок, 12-го листопада 1979 року. Текст проповіді друкуємо за газетою „Оссерватóре Романо" з 13-го листопада, яка помістила проповідь в українському оригіналі та італійському перекладі:

Слава Ісусу Христу!

1. З великим зворушенням стою нині перед престолом і разом з Вами, Достойні Браття, уділив я архиєрейські свячення новому Митрополитові Філядельфії для українців. Недавно тому мав я щастя під час моєї подорожі до Сполучених Держав Америки відвідати його катедру у Філядельфії. Стріча з Номінатом, з Єпископами філядельфійської церковної провінції, як також з Божим людом Вашої Церкви, який численно зібрався зі своїми душпастирями-священиками, а також присутність багатьох сестер, були для мене глибоким пережиттям. Знаю зблизька тяжку історію вашого народу, історію Церкви, що так сильно з ним зв'язана протягом цілих століть. І звідси була моя готовість покласти руки разом з Вами, Достойні Браття, на того, якого Дух Святий покликує до архиєрейського служіння, а заразом покликує його до єдности з наслідником св. Петра та з цілою ієрархією тої Церкви, якої особливо визначним ієрархом є наш Найдостойніший Брат Кардинал Йосиф Сліпий.

2. Дозвольте мені, Еміненціє, що в особливий спосіб звернуся до Вас. Не тільки сини і дочки Вашого народу, але також ціла Церква і ввесь світ знають про Ваше небувале свідоцтво, яке Ви дали своїм трудним життям, а передусім довголітнім ув'язненням, Христові та Церкві, що постала з Його Хреста та Воскресіння. Це ув'язнення відірвало Вас від улюбленого престола Львова, на який Вас назначив мій попередник Пій XII. Є потішаючим ствердити, що Ви нині знаходитеся біля нас, звільнений вже від багатьох літ старанням мойого попередника Йоана XXIII та обдарений кардинальською гідністю моїм попередником Павлом УІ. Можете, отже, присвятитися своєму народові, для добра якого, згідно зі словами Христа до євреїв, Ви є поставлені. Ви найдальше є поставлений пастир, який життя своє дає за вівці (Йоан 10, 15). Так, скиталець тої Церкви, яка від 1596 року є в злуці з Престолом св. Петра, додержуючи вірність з'єднанню, яке заключено майже 400 літ тому. Вірність та була куплена великою ціною, головно протягом останніх століть і дальше вона є оплачувана великими жертвами. Ваше життя пастиря є особливим цього прикладом і доказом.

3. Бажаю скористати з нинішньої нагоди, щоб виявити пошану, яку має до Вашої Церкви Апостольська Столиця і ціла Церква. Вірність показана Петрові і його наслідникам зобов'язує Нас до особливої вдячности, а також до взаємної вірности тим, що її так великодушно зберігають. Бажаємо дати їм доказ правди і любови. Бажаємо улекшити терпіння тим, що терплять, передусім задля своєї вірности. Бажаємо з цілого серця забезпечити одність Вашої Церкви і єдність з Престолом Петра. Дозвольте, Еміненціє, що ті самі почуття спрямую до другого співсвятителя, до Митрополита Максима Германюка з Вінніпеґу в Канаді, і до всіх тих присутніх представників ієрархії Вашої Церкви та виявлю мою пошану та мою любов до цілої Української Церкви.

4. Святкуємо нині пам'ять св. Йосафата, єпископа і мученика, якого Ваша Церква почитає як свого особливого покровителя. Його мощі, які від 1963 року спочивають у базиліці св. Петра, є додатковим узасадненням нинішньої події, коли то новий пастир Вашої Церкви приймає свячення у Римі при мученичих мощах цього святого. Разом з Вами почитає нині св. Йосафата ціла Католицька Церква.

Папа Іван Павло II.

5. А Ви, Владико Любачівський, як новий пастир стали є покликані дати свідоцтво вірности, що є так великою частиною традиції Вашого народу. Як католицький єпископ Ви є покликані бути зразком Божої вірности своїм обітницям, зразком Христової невмираючої любови до своєї Церкви. І сьогодні поручено Вам служіння: безперестанно подавати вірним хліб життя, що по словам Другого Ватиканського Собору є Боже слово і тіло Христове (Dei verbum, 21). Так проповідуванням Божого слова і уділюванням Святих Тайн будете підлержувати свій нарід у його вірности Євангелії та провадити його дорогою спасіння. Слово Боже буде для Вашого люду світильником перед його ногами і світлом на його стежці (Пс. 119, 105). Тож всі Ваші пастирські зусилля будуть спрямовані ось до такої мети: щоб Слово Боже стало практичною нормою християнського життя і принесло овочі справедливости і святости життя в спільноті, яку Ви очолюєте і якій служите. Приносом Євхаристійної жертви будете надальше підлержувати свій нарід, в радости утверджуючи його в мирі, в одності і в злуці любови. Достойний Брате! У тім внесенім посланництві Ви є спадкоємцем і сторожем величної традиції, яка є заразом китолицька і українська. І тому в ім'я Господа нашого Ісуса Христа ідіть вперед, продовжуючи діло Апостолів і їхню вірність у проповідуванні Вашим вірним Євангеліє спасіння. А як повернетеся до своєї Митрополії, передайте своїм вірним мій сердечний привіт та особливіше моє Апостольське благословення.

6. Нехай нинішня Наша присутність перед маєстатом Всемогучого Бога у Пресвятій Тройці буде новим потвердженням тої дороги, якою іде Ваша Церква і народ у зв'язку з тою великою тисячолітньою річницею хрещення, до якої Ви цього року зачали приготування. Любов Бога-Отця, благодать Господа нашого Ісуса Христа і дар одности в Святім Дусі — за молитвами найсвятішої і непорочної Христової Матері та св. Йосафата і всіх Святих — нехай буде зо всіми Вами. Амінь.

72-ий Відділ Союзу Українок влаштовує 17-те „Музичне матіне"

Ню Йорк. — Видатною подією в Українському Інституті Америки при 5-ій евеню і 79-ій вулиці в Ню Йорку буде в неділю, 18-го листопада 1979, 17-те „Музичне матіне", що його влаштовує 72-ий Відділ Союзу Українок Америки. Почнеться ця імпреза о год. 3-ій по полудні.

Впродовж років „Музичні матіне" виявилися найпопулярнішими і найбільш творчими імпрезами, що їх влаштовує 72-ий Відділ і всі його члени надзвичайно горді на тих молодих виконавців, які брали участь в минулих 16-их „Матіне". Багато з тих молодих мистців вийшли вже на ширшу арену, плекаючи обрані ними мистецькі ділянки.

Цьогорічна імпреза надзвичайно різнородна, бо охоплює фортепіян, балетовий танок, сольоспів і гру на бандурі. Наймолодшим мистцем є 12-річна балерина, Олекса Гольдман з Ню Йорку. Вона є ученицею Ніни Юшкевич. Раніше студіювала в Американській Школі Балету. Олекса учениця 7-ої кляси приватної школи в Ню Йорку, виступає вже як професійна моделька і бере участь у реклямових телевізійних показах під керівництвом Агенції модельок Форда для дітей. Її мати Віра, з дому Гладун, походить з Рочестеру, Н. Й. Дідусі Олекси, пан Роман Гладун з дружиною все ще мешкають у тому місті. Її батько Роберт активно підтримує Фонд Катедр Українознавства при Гарварді, є також членом Комітету, що опікується Українським Науковим Інститутом Гарвардського університету.

Гратиме на фортепіяні надзвичайно талановита молода піяністка, яка отримала вже кілька нагород у стейті Ню Джерзі. Розпочавши свої студії у віці 6-ти років, Уляна Пінковська з Елизабету в Н. Джерзі, спершу сім років вчилася у пані М. Кривенької і згодом у пані Галі Клим, її теперішньої вчительки. Уляна виступала вже на різних концертах, включно з концер-

(Закінчення на стор. 3)

В Нюарку відбудеться фестиваль для відзначення Року Дитини

Під час відвідин у редакції „Свободи". Стоять (зліва): мгр Дора Рак, д-р Стефанія Гук, ред. Василь Тершаковець, проф. Таїса Богданська і редактори Любов Коленська та Зенон Снилик

Нюарк, Н. Дж. — Український Стейтовий комітет Року Дитини при УККА в Ню Джерзі, що його очолює д-р Стефанія Гук, влаштовує при співпраці Інституту Східньо-Европейських і Совєтських Студій при Ратгерс університеті, директором якого є проф. д-р Тарас Гунчак, Український Фестиваль в неділю, 18-го листопада, в Центрі ім. Робсона при 350 High Street, Newark (Rutgers University complex).

У програмі, від год. 11-ої до 1-ої, беруть участь діти з різних місцевостей стейту, а саме учні і хор Школи св. Івана Хрестителя в Нюарку, учні Шкіл Українознавства Нюарку і Пассейку.

(Закінчення на стор. 4)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily exept Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Історична подія у Сикстинській каплиці

У понеділок, 12-го листопада, Вселенський Архиєрей Папа Іван Павло II, разом з первоієрархом Помісної Української Католицької Церкви Патріярхом Йосифом Сліпим і канадським Митрополитом Максимом Германюком, перевів в українському східньому обряді хіротонію нового архиєпископа-митрополита для Української Католицької Церкви в Америці о. прелата Мирослава Івана Любачівського. Як це зазначило пресове агентство Ройтерса, яке передало цю вістку, це був перший випадок в історії Католицької Церкви, що сам Папа в Сикстинській каплиці відправив церковно-слов'янською мовою висвячення нового Архиєпископа-Митрополита для „українських емігрантів в З'єднаних Стейтах". Для цих українських емігрантів, які вже стали поселенцями, це подвійна радісна подія: що вони дістали нову людину на митрополичому престолі, духовника, який своє висвячення у духовний стан отримав ще з рук Слуги Божого Андрея у Львові, — і що у тому найновішому акті в Сикстинській каплиці у Римі взяли участь однаково сам Папа, як і Верховний Архиєпископ, що його вірні Української Католицької Церкви проголосили і визнали за свого Патріярха.

Таким чином для Української Католицької Церкви в Америці і для всіх її членів, ба навіть для всієї української вільної громади у світі, відкривається нова карта в їхній історії. Коли українська вільна громада виставлена на асиміляційний тиск з боку чужомовного оточення, то Церква є тією фортецею, яка в першу чергу запевняє тривкість існування української національної тотожности. І щоби осягнути таке закріплення — Українська Католицька Церква і її вірні мусять становити одно, мусять, як і до цього часу це діялося, найтісніше співпрацювати для добра Церкви і народу. Бо Церква так само не може обійтись без своїх вірних, як вірні не можуть обійтись без своєї Церкви, — пастир не може обійтись без пастви і паства без пастиря. І в заходах і стараннях зберегти себе, як окрему національну одиницю, вся українська вільна громада, яка охоплює всі три Церкви — Католицьку, Православну і Євангельську — мусить бути з'єднаною, творити тривкі й непроминальні культурні вартості, мусить дбати за защеплення своїм дітям і внукам глибокого сантименту до країни батьків, мусить поєднувати християнську віру з потребами і вимогами нації. Бо без усього цього і віра підупала б і кожна з Християнських Церков занепала б і розплилась би вся вільна громада в чужомовному морі. Залишилась би щонайвище назва без змісту, без духа, без душі.

Одним з найбільших лих сучасної української вільної громади є відсутність авторитетного й усіма визнаного лідера й лідерства. І тому вільні українці, зокрема й особливо поселенці в З'єднаних Стейтах, з великими надіями споглядають на кожного, що осягає високий пост в суспільстві, чи не стане він керманичем на українському кораблі, що пливе без керми і вітрил. І тому й пост Архиєпископа-Митрополита Української Католицької Церкви в ЗСА не є постом тільки церковним, тільки духовним, а є становищем, з яким пов'язані величезні можливості праці і співпраці з усією вільною українською громадою — для її не тільки релігійного, але взагалі духового, культурного піднесення, для зберігання в неї духа християнської єдности, взаємної толеранції, гармонійної співпраці всіх ідеологічних суспільних груп з очима на спільні всім нам цілі. Від часів першого українського католицького Владики в ЗСА єпископа Сотера Ортинського, почерез архиєпископів-митрополитів Константина Богачевського і Амврозія Сенишина, філядельфійська митрополія завжди грала в житті українців в ЗСА велику ролю. Новий Митрополит — людина з минулим у Рідному Краю, людина високоосвічена, учена, статочна, яка напевно здає собі справу, що в нинішніх трудних і складних відносинах, з перебуванням України під владою безбожницького й жорстокого окупанта, тісна співпраця із зорганізованим українським суспільством є „кондіціо сіна ква нон" для існування і розвитку також самої Церкви. З свого боку українська громада буде ставитися до нового Митрополита з найбільшою пошаною і доброю волею, як личить пастві у відношенні до свого пастиря.

Роман Рахманний

ЗАГАЛЬНА ДИЛЕМА: „ПЕРЕОЦІНЮВАТИ ЧИ ЦІНИТИ УКРАЇНСЬКУ ПРЕСУ"

Фраза „переоцінювання вартостей" — не нова, бо вона виникла після Першої світової війни. Деякі стабільні вартості, що ними вимірювали значення людини й народу згідно з інтересами імперіяльних націй-держав, треба було перевірити й замінити їх справедливішими. Але спершу російські большевики, а згодом німецькі нацисти й італійські фашисти застосували цю фразу до всіх ділянок життя, що їх вони прагнули опанувати. Анархісти нашого часу, зокрема на північноамериканському континенті, користуються цією фразою для того, щоб підкопати структуру своїх суспільств і підготувати грунт під т. зв. новий лад — диктатуру горстки спрагнених влади одиниць.

Як завжди і всюди такі „популярні тенденції", поширені через пресу й нові засоби масової інформації, помалу захоплюють у свій крутіж також і наше суспільство. Нащадки українських імігрантів, пройшовши середню і вищі школи за кошти своїх працьовитих і жертвенних батьків, значною мірою впали жертвою тієї тенденцій. Йдучи за модою „переоцінювання всіх вартостей", деякі молоді люди настирливо закликають середнє і старше суспільство облишити свою діяльність в українських організаціях, а зокрема пресово-видавничу працю.

Чому?

А тому, що начебто ці організації не відповідають духові часу, а українська преса начебто „реакційна і вузько-націоналістична". Якщо б такий — до речі большевицький закид! — висували тільки ті відпадки від здорового українського суспільства, тоді можна б той закид промовчати. На жаль, дехто з-поміж діячів старшого покоління, а серед них і деякі інтелектуали з університетських кіл підтримують цей закид зі своїх особистих чи партійних мотивів. З уваги на це ширення баламутства годиться в цій серії статтей дати відповідь на загальну дилему всього нашого суспільства. Вона звучить: „Переоцінювати чи цінити українську пресу у вільному світі?"

Невипрошена цінність

Насамперед, українська преса у державах Заходу (де існує свобода зборів, думки, слова і друку на ділі, а не лише „в конституції") це — самостійна преса під кожним аспектом. Вона постала завдяки підтримці читачів, спрагнених українського слова на чужині. Ті читачі й передплатники, а в більшості вони й жертводавці на прес-фонд, гарантували тій пресі — щоденним газетам, тижневикам і місячникам — довголітнє існування.

Подумайте: щоденна газета „Свобода" існує 86 років... „Український голос" у Вінніпезі існує 69 років... Повоєнні видання, як „Гомін України" у Торонто чи „Вільна думка" у Сіднеї (Австралія) переступили межу свого тридцятирічного життя. Не зважаючи на суперництво з іншими часописами, такі видання, як „Новий шлях" — 50 років життя!, „Наша мета" — 30 років, „Америка" — 68 років щоденної появи!, „Українське слово" в Парижі (46 років), чи „Українська думка" в Лондоні (35 років) тримаються при житті всупереч інфляції цін та інших економічних труднощів. Комерційні видавництва з панівною англійською мовою лопають час від часу, як мильні бульбашки в Америці, Канаді, Англії... Совєто-українські видання в Україні негайно занепали б, якщо б їх не втримувано з державного бюджету.

Українська преса у вільному світі — фінансово незалежна преса. Це та цінність, що її Т. Шевченко окреслив, як „воно не прошене, не дане".

Справжня свобода слова

На незалежному фундаменті фінансової підтримки може існувати справжня вільна преса. І в нас вона є. Часописи й журнали в нас найрізноманітніші, їхні видавці дуже відмінні, а на брак групово-ідеологічного зрізничкування тієї преси нічого нарікати. Читач може вибрати собі яку завгодно газету, може читати її критично й безкритично, а якщо хоче висловити свої завваження до її змісту чи форми, то редакція радо вмістить його листа.

Яких п'ятнадцять років тому між нашими часописними видавництвами височіли стіни суперництва — ідеологічного, авторського і фінансового. Сьогодні ті стіни здається нижчі та світять прорубаними в них входами. Але як сьогодні, так і в минулому для розсудливої статті завжди було місце в кожній українській газеті, а розсудливий автор завжди міг висловити свою думку на спільну українську тему. Винятки не заперечують цього загального явища.

Сьогодні ще більшою мірою відкрилися можливості для авторів з власною думкою на ту чи іншу тему загального чи місцевого значення. Ба що більше, сьогодні редактори українських газет дають місце навіть авторам, що поширюють баламутні твердження або свідомо викривляють українську визвольну концепцію. Чому? Бо —

(Закінчення на стор. 4)

Роман С. Голіят

НІМЦІ ПРО ГАЛИЧИНУ

[2]

Почалася польонізаційна акція німецьких шкіл і костелів, ревізії по німецьких кооперативах, включно з арештуванням німецьких провідних культурних діячів.

Воєвода Костек-Бернацкі в травні 1934 року заснував в Березі Картузькій концентраційний табір, до якого поляки саджали німців, а в. наступних статтях довідуємося про інші.

Міллер згадує вислів німецького євангелитського священика, який в 1938 році протестував проти польонізації їхньої церкви і який у розмові з воєводою сказав, що „поляки в Галичині не можуть провадити війну на два фронти, а саме, проти українців і німців" (стор. 22).

У наступній статті „Інтернований в концтаборі Березі Куртузькій" Міллер оповідає про тортури, які стосували на в'язнях поліція концтабору. Їх били кольбами, палками, дрючками, частоколами й іншими твердими знаряддями. До кімнати розміром 10x6 метрів приділювали понад 80 в'язнів, де воші й блощиці давалися ще більше в знаки, як буденний голод. Денно в'язні двічі одержували харчі, а саме: кохлю гарячої води на двох, у якій плавали висівка, або ячмінна крупа. Вечером кожний одержував кусок хліба, який був подібний до глини.

В кімнаті, в якій перебував Міллер, (арештований 1-го вересня у Львові) було 84 мужчин, з того 74-ри українці, 9-ть німців і один, який признавав себе за поляка, якого інтерновані уважали за „шпіцля". Згадує він також про німецького жида, якого німці звільнили з кацету в Дахав. Діставшись до Польщі, він попав до кацету в Березі Картузькій. Коли він пережив садизм кацетної поліції, він закричав, що: „Це є пекло, такого ніколи не бувало в Дахав", „Дахав, в порівнянні з Березою був раєм" (стор. 25).

18-го вересня 1939 р. поліція залишила концтабір і всі в'язні розійшлися додому.

У кількох статтях-спогадах читаємо про масові арешти німців — мужчин і жінок в Новому Санчі, Кракові, Стрию, Станиславові, Коломиї та в інших місцевостях Галичини і Конґресівки.

Рудольф Валошке оповідає про арешт свій і сина, яких разом зі 70-ма німцями євангеликами привезли до концентраційного табору в Березі Картузькій. Сюди щодня приходили нові транспорти інтернованих, так що в короткому часі назбиралося біля 7,000 в'язнів. Там були переважно німці з Познані, Конгресівки й Галичини, але не бракувало українців, білорусинів і литовців.

Автор спогаду пригадує, що вже 18-го вересня не було видно жадного поляка-вартового. „Ми, євангелики, знайшлися наостанку разом і всі разом дякували Богу".

Ельфіда Бек-Вельгорн розповідає про переживання жінок у концтаборі Березі Картузькій. З жінками сторожі обходилася жорстоко. Їх обстригали й насміхалися, що з волосся будуть м'ягкі матраци. Для 600 жінок було лише два туалети. Щоб дістати дозвіл вийти до іншого туалету, треба було навчитися по-польському просити про дозвіл. Кожного ранку, о год. 4-ій усі жінки-в'язні мусіли ставати до рапорту.

Корнелія Альштид (дів. Штубер) згадує про відкриття гробів з в'язнями, яких польські жандарми помордували, це тих, що не мали часу завезти до Берези Картузької.

Претексти до арештування завжди видумували тамошні поліційські чинники. Інтернованих, без судових розправ, обвинувачено у: шпіонажі, переховуванні зброї, диверсійній роботі, саботажах тощо. Арештовано діячів німецького культурного світу, які під Польщею проявляли свою працю.

І так, 18-го вересня 1939 року, по тюрмах і в концентраційному таборі в Березі Картузькій не було чути стукотів сторожі. Інтерновані були щасливі, що пережили страхіття і могли знову шукати доріг до кращого завтра.

Німецькі війська 17-го вересня зайняли Стрий і повідомили тамошнє населення, що вони скоро відступлять з Галичини, аж по ріку Сян. Хто міг, той відступав з ними.

Сепп Міллер у своїх статтях дає коротку історію німецького поселення в Галичині, совєтську окупацію Східньої Галичини й докладно описує перебіг репатріяції німців в 1939-40 рр.

Після смерти цісаря Франца II-го, Відень майже перестав інтересуватися німецькими поселенцями в Галичині, — пише Міллер. В 1848 році правління Галичини майже всеціло було контрольоване польським дворянством. В тому часі поляки почали перебирати адміністрацію в свої руки, випихаючи з посад німецьких урядників, професорів, учителів, а ті, що на своїх постах залишилися, підпали під асиміляцію. До кінця XIX сторіччя 27,000 німців залишили Галичину.

(Продовження буде)

З МОГО ВІКНА

КІМНАТА ЧИСЛО 18

Я пробудилася біля півночі в якійсь незнаній кімнаті, в зовсім чужій „обстановці", у чужому світі.

Піднявши подушку, я не найшла дзвінка, значить, це не шпиталь. Поволі стали з'являтися ледве видні предмети, велике люстро, шафка на лямпу, довга, ясна канапа, і м'який килим, що проковтував кроки. Було тихо, безмежно тихо, аж страшно...

Та тут, з лівого боку, зарисувалось вікно, велике, на всю стіну, освічене рефлекторами місяця, а в ньому, мов на екрані, розігравалася драма, страшна, безпощадна драма тієї містерійної ночі...

Я вкрилася ковдрою по очі, та не від холоду, а зі страху, і щоб сховатись кудись, не бути свідком отого страшного змагу, тієї бійки, що наростала знечев'я тут же, за моїм вокном.

Північ з'явилась на будильнику, а ключ від моєї кімнати блистів числом 18. Де я, і що зо мною?

На екрані вікна драма дужчала й дужчала. Було видно, що бій — не за дрібницю, а за принцип, за суттєву якусь проблему, і хтось один переможе, тільки хто?

Отой молодик, сильніший за другого м'язами, загартований сонцем і вітрами, гірським повітрям і зеленню, чи цей посивілий велетень, звичний до холоду й морозу, зодягнений в шубу снігову, закаптурений льодом?

Мов симфонічна оркестра тріщали сухі гілляки в ліску, що був за вікном, музичне тло для тієї нічної феєрії.

І раптом, чиясь рука повернула всевладно взад стрілку життьового годинника, і все замовкло і завмерло, бій затих і щез з екрану життя.

Зимовий час поконав літнього молодика. І нагло кімната число 18 гей би приблизилась човником до пристані моєї свідомости.

Привітна, тепла гостинниця, приязне гавкання собак, що вибігають назустріч, спізнена кава із знаменитим „паєм", і те приємне почуття гостинности й щирости 89-го Відділу СУА в Кергонксоні.

Це ж була Союзівка, кімната число 18, пропам'ятна ніч 28-го жовтня, коли стрілку годинника повертає всевладно Час.

Іванна Савицька

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

БАГАТОМОВНІ ФАКТИ

„Международная книга" у Москві видає тижневий бібліографічний бюлетень „Новые книги СССР". У цьому бюлетені поданий анотований бібліографічний опис книг, що мають появитися в совєтських видавництвах у наступному році. Тут включені книжки із різних ділянок знання: від політичної й економічної літератури, історії, права, техніки, медицини до мовознавства, художньої літератури та мистецтва. Цим бюлетенем користуються бібліотеки, що роблять замовлення на нові совєтські видання. Бюлетень виходить російською мовою, але він часто включає іншомовні книги, що друкуються в совєтських видавництвах і мова твору завжди в описі або в анотації позначена. В числі 36-му цього бюлетеню за 7-го вересня 1979 р. більшість книг — це видання совєтської України, що мають появитися в 1980 році. Я завдала собі труду і підрахувала: на кругло 400 бібліографічних позицій в цьому числі 265 позицій це запляновані видання таких українських видавництв як „Вища школа" „Політвидав України", „Промінь", „Маяк", „Реклама", „Будівельник", „Здоров'я", „Урожай", „Прапор", „Радянська школа", „Таврія", „Карпати", „Веселка", а теж видавництв київського, львівського, харківського та донецького університетів.

Звичайно, одне число тижневого бюлетеню не дає повного уявлення про видавничі пляни всієї України на протязі цілого 1980 року, тим більше, що тут не включені пляни таких видавництв як „Радянський письменник", „Наукова думка", „Мистецтво" та інші. Все таки, не може не звернути на себе увагу цей зовсім невипадковий факт, що на 265 запланованих книг цілої гами різних видавництв совєтської України я знайшла тільки одне видання (збірка поезій у видавництві „Карпати"), де поруч російського буде ще й паралельний текст українською мовою. Всі інші книги цих українських видавництв (264 із 265-ти!) будуть друковані тільки російською мовою. Думаю, що статистика ця зацікавить, може широкий загал читачів „Свободи", бо вона вимовніше ніж неодна стаття на цю тему свідчить про те, як виглядає насправді „національна формою і соціялістична змістом" культура Совєтської України. Своєрідними курйозами, льокальною екзотикою виглядають на титульних сторінках російськомовних книг совєтської України назви видавництв позначені ще по традиції українським правописом: „Вища школа", „Здоров'я", „Будівельник", „Радянська школа"... Але чи це на довго?

Марта Тарнавська
Філядельфія

Алла Коссовська

„ГАЛОПОМ ПО ЕВРОПАХ"

(Замість репортажу)

[2]

Але далі, далі! Прощай, безжурна Еспаніє! Прощай, чарівна Севілья! Наспівую старий, почутий ще в дитинстві, романс:

Від Севільї до Ґренади
В теплім сутінку ночей,
Скрізь лунають серенади,
Чути всюди дзвін мечей.

Правда, ні серенад, ні дзвона мечей вже давно не чути, але чар Севільї ще живе!

З Кадісу до Севільї вертаємося автом, а з Севільї до Мадриду — літаком. Двічі переїздимо Мадрид, але оглянути його не мали змоги. В дорозі обставини диктують, а подорожуючий мимоволі мусить їм підкорятися. Після Мадриду — Барсельона, а далі на Женеву, вже потягом. В Барсельоні кілька годин чекаємо потяга, сидячи в прекрасному парку, навпроти залізничної станції.

Тепло, соняшно, їмо морозиво, дуже смачне. Взагалі, всі продукти в Еспанії смачні і позбавлені запаху хемікалій, до якого я й досі не звикла в Америці.

Від Барсельони до Женеви їдемо вночі. Подорож досить тяжка, хоч і першою клясою, і з постіллю. Спати трудно: гуркочать колеса, вагон труситься, як в лихоманці, потяг пересікає десятки тунелів, і кожний раз (очевидно, це так тут прийнято) піднімається дике ревище: виють сирени, сліпучі прожектори обмацують потяг, аж поки він не пройде тунелю. А через кілька гонів знову тунель і знову ревище! Спочатку я гадала, що це пожежа в потязі і щоразу зривалася з постелі, потім мені вияснили, але заснути я вже не могла. А коли прийшов ранок, я встала, щоб умитися в лазничці. Потяг стояв на якійсь великій станції, потім зрушив і пішов. І чистячи зуби, я чую розпачливий зойк Славки: „Алко, Алко! Ми пропустили Женеву!" (Нам в Женеві треба було пересідати на Мюнхен).

Випльовуючи на ходу зубну пасту, хапаю свій плащ, валізку, і, в халаті, слідом за Славкою і Богданом, вискакую в тамбур. На щастя, потяг сповільнює хід, надходить станція.

Вилазимо з вагону напіводягнені, засоромлені. Сміються з нас весело французькі залізничники. Потім, підганяють червоний паротяг, галянтно підсаджують нас, і ми вертаємося на станцію Женева.

Швайцарія вражає своєю, якоюсь неймовірною красою. Суворі Альпи, в сполученні з ізумрудними пасовиськами, з іграшковими будиночками і стадами корів, залишають незабутнє враження.

Залізниця тягнеться вздовж мальовничого Женевського озера і все це таке прекрасне, що здається нереальним.

До Мюнхену прибуваємо ввечері. Розрахунок на те, що з закінченням сезону буде легко знайти кімнату в готелі, себе не виправдав. У Мюнхені фестиваль і святкування „Року Дитини", і всі готелі переповнені. Виручають свої люди, які ще тут не перевелися, і за півгодини ми вже маємо кімнату в стінах „Рідної Школи" — інтернату для українських дітей, де порядкує енергійний пан Леник, добрий друг української дітвори. Всюди порядок, дитячі кімнати добре устатковані, їжа смачна і здорова. І тут я, несподівано, знаходжу внуків наших приятелів ще з далеких таборових часів, п-ва Марченків. Їх обох вже нема на світі, а це тут уже діти їхніх дітей, що тоді були ще підлітками. Стає сумно: відходять однолітки, але і радісно, бо діти добре говорять по-українському, і дівчина Оля вже працює виховницею.

Мюнхен уже цілком відбудований, чистий, чепурний. Ніде нема і сліду руйнації, заподіяної війною. На вулицях продають квіти і прекрасні овочі. Виноград завбільшки за маленькі „райські" яблучка і надзвичайно смачний, дві марки кілограм. Німці, як німці, здисципліновані і працьовиті.

Телефоном розшукую нашу давню приятельку, постійну мешканку Мюнхену. З нею гуляємо в чудовому парку, де в озері плавають білі лебеді і ясноголубі птахи назви яких ні я, ні вона не знаємо. Але це вже не Севілья, а звичайне велике европейське місто, добре утримане і впорядковане.

Відвідуємо наші установи: УВУ, де ректор Володимир Янів з любов'ю знайомить нас зі своєю установою. Враження дуже приємне, справжній храм науки.

Газета „Шлях перемоги". Милі знайомі обличчя, теплі зустрічі. Частують нас, дають нам авто і симпатичний та уважний пан везе нас на могилу Бандери.

Мальовниче кладовище, тиша погідного осіннього дня. Тут осінь вже входить у свої права, і, хоча сонце ще тепле і ясне, дерева стоять в жовтогарячому і червоному вбранні.

Глибоким сумом віє від маєстичного білого хреста над могилою передчасно загиблого провідника. Спокій Йому і мир!

Королівський палац-музей оглядаємо нашвидку, бігцем. Стіни і стелі покоїв розписані образами, всюди маркізи в білих перуках, товстенькі амури, пишні вбрання. Перед палацем — фонтан і озеро з такими ж голубими птахами, які я бачила вже в парку.

Але далі, далі! Ось ми вже на паризькому двірці. Ранок, час, коли робітники і службовці — з паризьких пригородків — поспішають до Парижу на роботу (те, що тут в Америці зветься „час пік"). Спостерігаю юрбу. Кажуть, що парижанки якось особливо елегантні. Публіка різноманітна, але, не сказала б, що чимось вирізняється від населення інших европейських великих міст. Ніяких надзвичайних одягів, все звичайне, буденне. Крутиться навколо нашого багажу якась підозріла кампанія, непомітно підморгують одне одному. Уважно стежу за валізками і злорадію: Ага! не один наш Ню Йорк такий бандитський!

Знаходить нас давній приятель моїх супутників пан В., і вони зі Славкою ідуть розшукувати для нас готель. Пан добре знає Париж, кімната знаходиться і ми ідемо паризьким метро до Бульонського лісу, куди нас запросили на вечерю в родину відомої української журналістки, пані Н. Час минає дуже швидко в цікавій розмові з веселими і дотепними людьми. На звороті до готелю захопив нас чудесний теплий дощ. Ми йшли, не ховаючись, і мокли з радістю, спостерігаючи Париж таким, яким часто бачили його на виставках картин. Мистці люблять малювати Париж вночі і під дощем.

Вранці другого дня Париж убрався національними прапорами, своїми і португальськими: Прибув з офіційною візитою якийсь португальський достойник. На вулицях веселий рух. Ідемо пішки до Тріюмфальної арки, залазимо в середину і опиняємося на дасі, звідки відкривається широкий краєвид на ввесь Париж! Чудесне видовище, усе, як на долоні! Оглядаємо зверху площу Етуаль, від якої радіюсом розбігаються вулиці; Наш милий добровільний гід п. В. показує нам площу Конкорд, де під час Великої французької революції стояла ґільотина і падали голови королів і аристократії, під звуки страшної революційної пісні „Са іра!". А ось і чорна з золотом огорожа Лювру, де ми збираємось побувати завтра. Праворуч — така знайома силюета Ейфельової вежі.

На другий день, за пляном, — огляд Собору Паризької Богоматері і Лювр. Вітражі Собору прекрасні, надхненні, справді, „наче не від цього світу", не земні, а скоріше належать небу. Сама будова надзвичайно оригінальна, але мені подобається не з головного входу, де стирчить (і, мені здається, недоречно) ґотична вежа, а з протилежного боку, де баня храму м'якго заокруглюється. Фотографуємося на площі, перед храмом. Мостом переходимо через Сену, яка не широка і подібна до нашого Харкова. День чудовий, соняшний, теплий.

І ось він, Лювр! Він настільки ґрандіозний, що оглянути його, навіть побіжно, за короткий час неможливо. Його треба оглядати тижнями, за пляном і з перервами, щоб враження відстоялось, і тоді тільки зможемо оцінити всю красу і вартість цієї скарбниці мистецтва. А ми, по-дилетантському, кидаємося із ґалереї в ґалерею, від стіни до стіни, від образу до образу... „Так, чудесно, так, надзвичайно, так"... і нема слів, щоб ними висловити своє захоплення! „Перед справжньою красою — слів нема", згадуються слова поета, хоч і не бідна наша мова.

Пантеон лише у верхній своїй частині цікавий, катакомби, де поховані знамениті люди Франції, темні, убогі, нецікаві. З імен вибранців, похованих тут, два-три знайомих, у тому числі Еміль Золя.

Маленький, чорношкірий ґід, як заведена машина, з надзвичайною швидкістю вибалакує відомості про почилих і біжить далі, не турбуючись, чи хтось його

(Закінчення на стор. 3)

„ГАЛОПОМ ПО ЕВРОПАХ"

(Закінчення зі ст. 2-ої)

розуміє. Він за десять хвилин пробігає темними коридорами, і ми, слідом за ним, опиняємося нагорі, під радісним паризьким сонцем. І тут наш провідник, як жебрак простягає руку, щоб йому заплатити за його „працю"! І це не зважаючи на те, що за вхід платиться окремо!

Верхня заля Пантеону маєстична. Стіни чудово розписані історичними картинами, тут і святі, і герої, і поети. Бачимо і Жанну д'Арк, і святого, якому кат відрубав голову, а він, святий, її підняв і тримає в руках. Зі стін струмками ллється кров, добре, що намальована. І, мимоволі, виникає думка, що в усі віки люди нищили одне одних, жорстокі і безжальні, переконані в своєму на це праві. І на серці стає тяжко.

А на другий день нас привозять потягом на якусь маленьку, брудну станційку, довозять до берега Ля-Маншу, десь, поблизу Дюнкера, і далі везуть великим аерокораблем вздовж берегів Ля-Маншу до Англії. Подорож цікава. Я тільки один раз їздила таким кораблем, який рухається за допомогою пропелерів по воді. Це було в Києві, на Дніпрі, коли нашому знайомому пощастило дістати військовий ґлісер і він прокатав нас зі швидкістю 120 км. на годину! Але той корабель-птах був малий, а цей великий.

Ми в Лондоні. Суворо висять над Темзою будови Вестмінстерського палацу і Абатства. Поважно відбиває чвертьгодини темнобронзовий із золотом „Біґ Бен". Темза, чиста і широка, народу на Вестмінстерському мості багато, бо це неділя і день соняшний, хоч і не дуже теплий. Бильця моста розписані сотнями імен, кожен турист, очевидно, вважає дуже важливим для історії залишити своє ім'я в найближчому до палацу місці. Пам'ятник Черчілю не прикрашає сусіднього скверу, дуже вже у нього неестетична фіґура. А може в мені говорить антипатія до цього державного мужа за його державницький еґоїзм і за Потсдам?

Абатство частково закрите на ремонт, і дуже добре, бо ввесь ансамбль над Темзою, хоч і величавий, але давно потребує ремонту. Але шкода, що обіцяна оголошеннями на стінах, виставка скарбів Абатства, не відбудеться, мабуть з цієї нагоди. Те, що відкрите для огляду, подібне до паризького Пантеону, але виглядає багатше. Дивує, що публіка товчеться по плитах, на яких вписані імена похованих і вирізані розп'яття, бо плити ці нічим не відгороджені, а написи поступово стираються.

Але Лондон вірний собі, і на другий день проводжає нас густим, не холодним туманом. Але це не жовтий „пі суп", кажуть, що такого вже не буває, це білий і дуже густий. Мабуть через нього літак моїх друзів спізняється на одну годину, а мій аж на чотири. Тут ми мусимо розлучитися і стає сумно. За час подорожі я так звикла до цієї милої пари, до веселої, енерґійної Славки і до сердечного, дружнього Богдана, наче до сестри і брата. Охоплює почуття самотности, як не стараюся переконати себе, що ми ще побачимося, що світ тепер такий малий став і т. д. і т. д.

До Ню Йорку прибуваємо вже ввечері. Таксівки беруться збою, ніхто не хоче чомусь везти на Бруклин. Я не поспішаю, вдома мене ніхто не жде, і коли юрба розсмоктується, до мене під'їздить таксист, що двічі відмовлявся везти мене, і пропонує свої послуги.

Я задоволена, я щаслива, що побачила світ, що буде що згадувати довгими осінніми вечорами, коли не можна вийти з хати, без ризику бути пограбованим. Але чому в голові вперто звучить вірш Юрія Яновського: Прекрасні дива бродять по морях, і манять нас, і закликають ніжно, та що нам їхній бунтівливий стяг, коли не стяг це нашої Відчизни?!

72-ий Відділ Союзу Українок...

(Закінчення зі стор. 1)

том у честь покійної М. Байлової, президентки Українського Музичного Інституту, який відбувся у Карнеґі Рісайтел Голл в Ню Йорку. Виступала теж у концертах, влаштованих у честь композиторів Лева Ревуцького й Станислава Людкевича. У березні цього року була одною з фіналісток у конкурсі талантів на мистецькій імпрезі в Ґарден Стейт Артс Сентер" у стейті Ню Джерзі. Уляна є ученицею Школи Українознавства, членом хору „Боян" і молодечої організації Пласт.

У програмі видніє добре у співочому світі відоме прізвище Плішка: виступатиме Павло Плішка, мол. Цей молодий бас-баритон, син баса Павла Плішки, знаменитого соліста Метрополітальної опери в Ню Йорку, виступав уже в хорі Вестмінстерського коледжу, під славетнім диригентом Робертом Шовом впродовж 1976 і 1977 років. Павло мол. співав теж партію Ноя в опері Бенджаміна Бріттена „Потоп Ноя", під диригентурою Джетіджун Гатчісон.

Музичні виступи доповняють два видатні бандуристи Володимир і Івась Лехіцькі. Вони вчаться гри на бандурі у Школі Кобзарського Мистецтва під проводом Володимира Юркевича і адміністрацією М. Д. Чорного. Ці два брати-бандуристи виступали вже на різних американських концертах і на естрадах українських імпрез. Членами Управи 72-го Відділу СУА є: Ольга Літепло, голова

Розалія Полчий, заст. голови: Стейсі Бродін, Софія Котик, рекорд. секретар Марія Боднар, скарбник Міллред Луців — кореспр. секретар. Членами Комітету „Музичного матіне" є Марія Лисогір, Анна Безкоровайна, Дороті Чупа й Анна Малян.

БЕНКЕТ З НАГОДИ...

(Закінчення зі стор. 1)

з організаційної праці Округи.

Як вже було інформовано, головну промову на Бенкеті виголосить гість з Канади, праця якого під заголовком „Шляхами піонерів" появиться незабаром у видавництві „Свобода", відомий письменник Улас Самчук, а у мистецькій частині виступлять: соліст Метрополітальної опери басбаритон Андрій Добрянський, квартет „Каравана" і письменник-гуморист Іван Керницький-Ікер. Бенкетом проводитимуть спільно широковідомий актор американської сцени і телебачення Василь Шуст і мгр Іван Винник, суспільно-громадський діяч, колишній головний контролер УНС. До участи в Бенкеті запрошені також провідні американські і українські політичні та громадські діячі. Вислано також запрошення до УККА і до трьох українських братських союзів.

Микола Хоманчук та інші члени Ювілейного Комітету, а також секретарі Відділів поклали собі за завдання якнайширше спопуляризувати цю імпрезу з нагоди 85-річчя УНСоюзу, тієї установи, яка безперервно служить своїм членам, українській громаді в З'єднаних Стейтах Америки і Канаді, а також українському народові в Україні, допомагаючи йому у нелегкій боротьбі з комуно-московськими окупантами.

Організатори Бенкету також заповіли, що Головний Екзекутивний Комітет надасть почесні грамоти тим особам, які є вже 40 або і більше років членами Українського Народного Союзу, а особливо тим, які будуть присутні на Бенкеті.

У зв'язку з цим звітуванням головний організатор В. Оріховський згадав про потребу організування нових членів до УНС, бо така праця ще більше звеличає Ювілей УНСоюзу, скріпить його новим членством, з чого скористає ціла громада, бо чим більший і матеріяльно сильніщий буде УНСоюз, тим більшу допомогу він зможе давати на різні українські народні цілі.

Виглядає, що кинуте гасло „Усі союзовці на Ювілей 85-річчя УНС" було позитивно сприйняте українською громадою, доказом чого є велике зацікавлення Бенкетом 24-го листопада, щоб, як пише один член, ним не тільки гідно відзначити Ювілей УНСоюзу, але також побувати серед великої союзової родини і підсилити дух братерства, який існує у цій установі вже від самого початку її існування.

ЗАГАЛЬНА ДИЛЕМА...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

як вони пояснюють — хочуть поінформувати своїх читачів і про такий погляд...

Я не погоджуюся з таким підходом, бо свобода преси не означає, що редакція має поширювати підступні теорії та розкладові думки авторів, які або не розуміють або не визнають української визвольної справи. Все ж таки для мене це явище додатковий доказ майже абсолютної свободи слова в українській еміграційній пресі.

Тому нападки совєтських авторів на редакторів і видавців українських газет і журналів у вільному світі не мають ніяких підстав. Ці нападки часто ґрунтуються на нечесних закидах у той самий бік, що їх роблять з полемічних мотивів деякі наші старші та молодші автори. Роблять такий закид, забуваючи, що вони самі мають право і можливість висловити свою думку без ніякої перешкоди.

Нашу пресу в усіх її відмінах треба підвищувати, як щодо змісту, так і щодо форми. Читачі — перші критики своєї преси і, по суті, вони її співтворці. Журналісти-співробітники свідомі слабкостей часописів, з якими вони співпрацюють і своїми заввагами пробують підвищити рівень тих газет і журналів. Їхній перший обов'язок: писати високоякісні статті.

Наше все суспільство повинно високо цінити свою пресу, бо це єдина вільна фінансово незалежна фортеця самостійницької думки українського народу на всій земній кулі.

Листопадова збірка на фонд допомоги інвалідам Визвольної Боротьби

В обох світових війнах наш нарід так, як і інші поневолені Москвою народи, став до боротьби за свою волю і за свою самостійну державу. Зрив до боротьби за волю нашого народу мав ширше ідеологічне підложжя, наш бо нарід не тільки стримів до здобуття самостійної держави, але хотів здобути собі таку державу, в якій державний лад був би оснований на християнських традиціях народу.

У тій визвольній боротьбі наш нарід мав би і до нині має сильного ворога, яким є безбожний комунізм, вожді якого завзялися насильно будувати на землі рай, а в дійсності збудували пекло, в якому силоміць тримають своїх позбавлених всякої волі громадян.

Уже десятиліттями триває боротьба нашого народу з поневолювачами нашої батьківщини і в тій боротьбі наш нарід поніс і дальше поносить великі жертви. Жертвами тими є передусім інваліди, себто ті колишні вояки наших Армій і Формацій, які в боротьбі з комуністичними наїзниками стали інвалідами.

Воєнні інваліди народів, у яких є своя держава мають повну опіку, а нашим розкиненим лихою долею по світі інвалідам мусить допомогти еміграція поселена у вільному світі. Внаслідок порозуміння між Комбатантськими Організаціями в ЗСА, тут зорганізовано Суспільну Службу Комбатантів, установу, яка діє вже від довшого часу і в міру фінансових спроможностей допомагає потребуючим інвалідам, колишнім воякам визвольної боротьби та їхнім родинам.

Згідно з нашою комбатантською традицією листопад — це місяць Українських Воєнних Інвалідів. У той час всюди там, де це було можливе, організовано збірку фондів на допомогу нашим інвалідам. Тому, що наші Армії і Формації вели боротьбу не лише за самостійну державу, але також за нашу християнську віру в Бога, то повинністю не лише світських організацій є занятися збіркою фондів на допомогу воєнним інвалідам, але рівнож і наші церковні парохії повинні подбати про це, щоби всі миряни сповнили свій національний обов'язок і на терені кожної парохії зорганізувати Листопадову Збірку, а наше патріотичне Священство, участю в організації Листопадової Збірки, повинно дати приклад сповнення національного обов'язку.

З метою переведення Листопадової Збірки Суспільна Служба Комбатантів у ЗСА розіслала збіркові листи на відомі Суспільній Службі-Комбатантів адреси і в супровіднім до тих лист письмі просить цю збірку зорганізувати в свої околиці. Всі ми, однак, знаємо, що збірщикам з листами є тяжко відвідати кожну хату в окрузі свого осідку і тому всі ті, які не змогли ще дати свого датку на фонд допомоги інвалідам на листу, повинні свій даток надіслати на адресу Суспільної Служби Комбатантів, яка є під цією статтею подана. Кожен свідомий українець повинен знати, що допомога воєнним інвалідам це найважливіший національний обов'язок кожного того народу, який веде постійну поротьбу за свою волю.

Тепер, від цих що їх старість і воєнні труди знемогли і від тих, які колись боролися за волю батьківщини і, які в наслідок інвалідности не могли як слід забезпечити себе матеріяльно на старість, до Суспільної Служби Комбатантів надходять багато прохань про допомогу з різних країн поселення нашої еміграції.

Навіть з рідного краю, де окупант ожебрачив наш нарід своєю колхозною системою, надходять прохання про допомогу посередніми дорогами від тих, які по звільненні з концентраційних таборів, відбули кару за участь у визвольній боротьбі, виходять на „волю" ограблені зі всіх прав, обезсилені важкою каторжною працею і кинені на поталу жорстокої долі тиняються під тинами колись своїх хат, до яких тепер не пускає їх „імпортований" на нашу землю з Московщини комуністичний активіст. Чи нам тут може бути байдужою їхня судьба? Коли вже навіть національне почуття племінної спільноти заснуло, то бодай „Христа ради" збудімся з маразму сірої буденщини і піднесімся над її позем і з вдячности, що нас така доля оминула, даймо щедрий дар для тих, що так потерпіли за вірність визвольним ідеалам свого народу.

Хай візія Листопадового Чину пригадує нам, хто ми і чому ми з рідної землі вийшли. Пам'ятаймо, що і ми кров з крови і кість з кости тих, що найжорстокіше на собі відчули клич: Горе переможеним! Пам'ятаймо, що там на рідних землях в поході до волі ми всі колись разом йшли і ті самі мрії про волю святу мріяли. Збудім і тепер ці почування у своїх серцях, бо до почесного обов'язку нас кличе незабутній Листопад 1918 року, цей 1-ий Листопад, на світанку якого родилась воля нашого народу і його вільна держава. Тож вшануймо всі цей день воскресіння волі щедрим датком на Листопадову Збірку Суспільної Служби Комбатантів в ЗСА щоби ця корисна установа могла вести свою харитативну працю і допомагати тим колишнім воякам визвольної боротьби, які стали інвалідами і тому потребують допомоги.

Управа Суспільної Служби Комбатантів просить, щоби датки до Суспільної Служби Комбатантів жертводавці надсилали тільки чеком, або поштовим грошовим переказом і, щоб при переслиці подавали точну адресу, щоби потім можна було вислати жертводавцям касові потвердження за надісланий даток.

Датки треба посилати на таку адресу: Social Service of Ukrainian War Veterans 1321 W. Lindley Ave. Philadelphia Pa. 19141.

Михайло Ліщинський

У НЮ ЙОРКУ ВІДБУДЕТЬСЯ...

(Закінчення зі стор. 1)

бандурі, влаштованого у порозумінні з Капелею у Детройті, що відбуватиметься в дняз 22-го, 23-го, 24-го та 25-го цього місяця у Пластовій Домівці у Ню Йорку, при 142 - 144 Друга евеню. Слухати викладів на тавчатися тут можуть від початківців до найбільш заавансованих адептів музики у таких інструкторів, як: Тарас Павловський, Юліян Китастий, Микола Дейчаківський, Роман Роточко і Тарас Бандера. Досьогодні на ці курси вже зголосилось 36 осіб з різних частин Америки та Канади".

Ще рік тому, — продовжував розповідати п. М. Чорний, — цього роду курси були б не до подумання, тому, що окремі групи працювали окремо, кожен у власній музичній системі, чи пак музичному строю. Щойно в травні ц. р. Школа Кобзарського Мистецтва у Ню Йорку приєдналася до Капелі Бандуристів ім. Тараса Шевченка в Детройті, яка є під орудою Григорія Китастого, впровадивши один музичний стрій. Цим самим у вільному світі заіснувала одна кобзарська родина. Позитивне явище цього об'єднання ще й в тому, що спільно видаватиметься двомовний квартальник „Бандура", який виходитиме в Ню Йорку. У цьому журналі друкуватимуться новинки про кобзарське мистецтво у цілому вільному світі. Спільними силами — легше проходитиме його кольпортаж. Мистецьке оформлення до цього журналу виконав маляр Василь Пачовський.

У дальшій розмові з редакторами п. М. Чорний сказав, що при заснуванні Школи Кобзарського Мистецтва їхньою метою було знайти переємників кобзарського мистецтва — і сьогодні це вже сповнилося. Бож є молоді виконавці-бандуристи і є вже 10 молодих інструкторів.

Тарас Павловський — інструктор цього курсу, не тільки самостійно виступає, граючи на бандурі і співаючи, але є членом Капелі Бандуристів ім. Тараса Шевченка у Детройті і диригентом церковного хору в українській православній Церкві-Пам'ятнику в Бавнд Бруку, — розповів, що досі цього роду курси, які незабаром відбудуться у Ню Йорку, вже проводилися у Саскатуні, Вінніпезі, Сан Франсіско, на Оселі ОДУМ-у „Київ" та курс для молоді біля Емлентону на Оселі Всіх Святих. Усі вони проходили успішно, багато молоді в них брало участь, щиро цікавившись навчанням. Тарас Павловський сказав, що він дивиться з великим оптимізмом на це, що вони до їхньої капелі в Детройті приєднали нюйоркську Кобзарську одиницю.

„Курс, що незабаром відбуватиметься, — сказав п. М. Чорний, — є подуманий на те, щоб засвоїти загально кобзарську систему. Таке об'єднання є важливе цим, що за рік, за два ми будемо спроможні дати на сцену 100 бандуристів, добре підготованих, які гідно репрезентуватимуть українську культуру серед і неукраїнців".

„Бож бандура — це немов двері до чужинецького світу", — заявив п. М. Чорний. Пригадати б тільки виступ українського танцювального ансамблю під керівництвом маестра Василя Авраменка в 1934 році у Метрополітальній Опері у Ню Йорку—появу 300 виконавців на сцені цього театру, які залишили своїм виконанням велике враження і на не-українських глядачів, і які пережитим фрагментом одного вечора могли познайомитись із українською культурою. Це ж саме можуть довершити і бандуристи, коли на сцені появиться 100 виконавців, бож тоді їм відкриються двері, на сцени різних театрів, тоді українська культура своїм чаром засягне і неукраїнський світ".

В Нюарку відбудеться...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

учні Музичного Інституту і Музичного Дошкілля, хор „Молода Думка", ансамбль гітаристів проф. Оседчука, танцювальні групи Пассейку, новацтво Пласту і юний СУМ-А з Нюарку. Програмою відає Таїса Богданська, голова Українського Музичного Інституту Америки, при співпраці вчителів і провідників молоді.

Привітом-віршем, зложеним на цей день Іванною Савицькою, шкільні діти розпічнуть програму фестивалю о год. 11-ій. В годині першій буде полуденок-гостина для дітей, а від год. 2-ої до 4-ої — забави для дітей під проводом Марти Савицької і сестричок-пластунок.

Виставками діточої творчости заряджує Марійка Бокало, виховна референтка Окружної Управи СУА. До неї можна зголошувати ще додаткові експонати.

У підготові фестивалю спювпрацюють місцеві відділи СУА і Марійська дружина разом з членами комісії.

В склад комітету, крім д-р С. Гук, входять: Оксана Бачинська, Таїса Богданська, Марія Бокало, Стефанія Букшована, Ірина Басняк, Лідія Гладка, Божена Ольшанівська, Дора Рак, Оля Ретька, Надія Ретька, Ірина Шраменко і Марта Шраменко.

У вівторок, 6-го листопада, п-і С. Гук, Д. Рак, Т. Богданська і М. Бокало відвідали редакцію „Свободи" та поінформували редакторів про підготову програми фестивалю. Кошти реклями частинно покрила дотація кредитівки „Самопоміч" в Нюарку.

Комісія запрошує всіх дітей і молодь стейту та всіх приятелів Української Дитини на цей фестиваль. Вступ для дітей вільний, для дорослих — датки на покриття коштів імпрези.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 18-го ЛИСТОПАДА 1979 р.

КЛІФТОН, Н. Дж. Збори Т-ва ім. Т. Шевченка 64-ий Відд., від год. 2-3 по пол. біля церкви св. Марії на Вашінгтон вул. Проситься чл. прибути. — Управа.

ПРОТОКОЛ

З РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЩО ВІДБУЛИСЯ НА „СОЮЗІВЦІ" В ДНЯХ ВІД 14-го до 19-го ТРАВНЯ 1979 РОКУ

(4)

Звіт головного організатора Василя Оріховського

(Продовження)

ТАБЛИЦЯ Ч. 2.

ОРГАНІЗАТОРИ УНСОЮЗУ, ПО КІНЕЦЬ ГРУДНЯ 1978 Р. ПРИЄДНАЛИ 10 АБО БІЛЬШЕ ЧЛЕНІВ

П. Ч.	Організатор	Ч. Відд.	Здобув членів
	ЧЛЕНИ КЛЮБУ ЗАСЛУЖЕНИХ СОЮЗОВЦІВ — П'ЯТЬДЕСЯТНИКИ		
1	Р. Татарськи'ї	94	76
2	М. Кігічак	240	50
3	Б. Корчинський	421	50
	25 до 49 членів		
4	С. Гавриш	83	49
5	І. Олежинський	153	24
6	В. Гавриляк	316	42
7	В. Палідвор	204	36
8	М. Хоманчук	5	29
9	Олена Олек	22	29
10	Квітка Стецюк	25	28
11	Текля Мороз	465	27
12	В. Шарван	127	26
13	Т. Дула	163	26
14	Марія Дейчаківська	233	26
15	П. Ліщак	230	25
16	М. Семків	379	25
	БУДІВНИЧІ УНСОЮЗУ		
17	Т. Сливінський	59	22
18	Т. Кубарич	217	22
19	Б. Дейчаківський	233	22
20	Христина Фуга	269	22
21	В. Рефт	120	21
22	В. Варшона	226	21
23	Й. Ярема	372	21
24	Р. Припхан	399	21
25	М. Турко	63	20
26	І. Гуцайлюк	147	20
27	І. Чопко	271	20
28	Олександра Дольницька	434	20
29	В. Бойд-Борискевич	94	19
30	А. Джула	161	19
31	В. Крайник	423	19
32	М. Шпитко	489	18
33	Д. Галонжка	307	17
34	М. Захарко	349	17
35	І. Книгницький	430	17
36	М. Шеремета	70	16
36	М. Шеремета	70	16
37	Г. Корбяк	146	16
38	Слюсарчук	174	16
39	І. Малко	320	16
40	Я. Фішер	346	16
41	М. Тимків	387	16
42	П. Дяків	427	16
43	І. Пиндус	39	15
44	Анна Гарас	47	15
45	Стела Расн	171	15
46	о. І. Ващук	401	15
47	Д. Головатий	53	14
48	В. Квас	88	14
49	І. Ярчак	113	14
50	В. Осадчук	172	14
51	І. Пригода	200	14
52	С. Островський	270	14
53	В. Стригун	336	14
54	П. Тарнавський	375	14
55	О. Зинюк	15	13
56	Р. Куропась	20	13
57	П. Головачук	42	13
58	А. Кушнір	83	13
59	Й. Сидор	90	13
60	М. Карачевський	221	13
61	Ірена Фуга	269	13
62	С. Іваницький	276	13
63	С. Кравець	277	13
64	Стела Федик	292	13
65	В. Оріховський	353	13
66	І. Данківський	375	13
67	о. С. Біляк	422	13
68	М. Ольшанський	51	12
69	сл. п. В. Кобіто	121	12
70	М. Сорока	136	12
71	О. Твардовський	214	12
72	І. Флис	267	12
73	М. Гись	281	12
74	А. Копистянський	327	12
75	Ю. Цегельський	368	12
76	Ю. Баранюк	371	12
77	Р. Горнич	460	12
78	К. Хільченковський	10	11
79	П. Шевчук	13	11
80	С. Бовк	49	11
81	Марія Гаравус	127	11
82	П. Щерба	173	11
83	В. Колодій	191	11
84	М. Мартиненко	245	11
85	Б. Ясінський	287	11
86	Маргарета Гентош	305	11
87	М. Нич	397	11
88	І. Геврик	445	11
89	Марія Кульчицька	8	10
90	Я. Билень	17	10
91	Б. Вовчик	35	10
92	С. Івасєчко	48	10
93	А. Дорошенко	103	10
94	Геновефа Жеребняк	180	10
95	П. Залуга	183	10
96	А. Лозинський	204	10
97	Л. Гардінг	206	10
98	Марія Шпікула	221	10
99	Марія Душник	293	10
100	В. Шаран	407	10
101	В. Зацерковний	439	10
102	М. Андрухів	471	10

ТАБЛИЦЯ Ч. 3

ВІДДІЛИ УНСОЮЗУ, ЯКІ ПО КІНЕЦЬ ГРУДНЯ 1978 РОКУ ПРИЄДНАЛИ 10 АБО БІЛЬШЕ ЧЛЕНІВ

П.Ч.	Число Відділу	Місцевість	Приєднав членів
1	94	Гамтрамк, Міч.	95
2	153	Філядельфія, Па.	59
3	204	Ню Йорк, Н. Й.	53
4	240	Клівленд, Огайо	50
5	421	Ріджайна, Саск.	50
6	316	Рочестер, Н. Й.	42
7	269	Екстон, Па.	38
8	127	Боффало, Н. Й.	37
9	423	Чікаго, Ілл.	35
10	22	Чікаго, Ілл.	32
11	233	Лорейн, Огайо	32
12	25	Джерзі Сіті, Н. Дж.	31
13	59	Бріджпорт, Конн.	31
14	422	Філядельфія, Па.	31
15	5	Асторія, Н. Й.	29
16	375	Філядельфія, Па.	28
17	434	Монтреаль, Квібек	27
18	163	Філядельфія, Па.	26
19	217	Рочестер, Н. Й.	26
20	230	Янгставн, Огайо	26
21	465	Ляшин, Квібек	26
22	216	Філядельфія, Па.	25
23	266	Амстердам, Н. Й.	25
24	379	Чікаго, Ілл.	25
25	221	Чікаго, Ілл.	23
26	336	Клівленд, Огайо	22
27	83	Філядельфія, Па.	21
28	120	Аліквіппа, Па.	21
29	372	Плейнфілд, Н. Дж.	21
30	399	Чікаго, Ілл.	21
31	430	Філядельфія, Па.	21
32	63	Форд, Сіті, Па.	20
33	147	Аллентавн, Па.	20
34	271	Елмайра, Н. Й.	20
35	387	Виллимантик, Конн.	20
36	88	Кергонксон, Н. Я.	19
37	161	Амбрідж, Па.	19
38	346	Клівленд, Огайо	19
39	267	Вестбури, Н. Й.	18
40	307	Бостон, Масс.	18
41	489	Ню Йорк, Н. Й	18
42	15	Вашінгтон, Д. К.	17
43	70	Джерзі Сіті, Н. Дж.	17
44	114	Чікаго, Ілл.	17
45	171	Джерзі Сіті, Н. Дж.	17
46	277	Гартфорд, Конн.	17
47	287	Джерзі Сіті, Н. Дж.	17
48	349	Манвілл, Н. Дж.	17
49	42	Пассейк, Н. Дж.	16
50	146	Детройт, Міч.	16
51	174	Детройт, Міч.	16
52	320	Балтимор, Мд.	16
53	427	Ст. Кетринс, Онт.	16
54	10	Філядельфія, Па.	15
55	39	Сиракюзи, Н. Й.	15
56	47	Бетлегем, Па.	15
57	113	Дерри, Па.	15
58	133	Нюарк, Н. Дж.	15
59	327	Гемпстед, Н. Й.	15
60	353	Ню Бронсвик, Н. Дж.	15
61	401	Скарборо, Онт.	15
62	51	Чікаго, Ілл.	14
63	53	Піттсбюрг, Па.	14
64	200	Озон Парк, Н. Дж.	14
65	245	Трентон, Н. Дж.	14
66	270	Джерзі Сіті, Н. Дж.	14
67	293	Бруклин, Н. Й.	14
68	20	Гамтрамк, Міч.	13
69	90	Централія, Па.	13
70	214	Нюарк, Н. Дж.	13
71	281	Байон, Н. Дж.	13
72	276	Амбрідж, Па.	13
73	292	Детройт, Міч.	13
74	8	Йонкерс, Н. Й.	12
75	121	Ром, Н. Й.	12
76	136	Палатайн, Ілл.	12
77	368	Маямі, Фльорида	12
78	371	Нюарк, Н. Дж.	12
79	460	Лондон, Онт.	12
80	13	Вотервліт, Н. Й.	11
81	49	Торонто, Онт.	11
82	173	Вілмінгтон, Дел.	11
83	191	Трой, Н. Й.	11
84	291	Клівленд, Огайо	11
85	305	Магони Сіті, Па.	11
86	397	Філядельфія, Па.	11
87	445	Вінніпег, Ман.	11
88	471	Монтреаль, Квібек	11
89	1	Шамокін, Па.	10
90	17	Чікаго, Ілл.	10
91	35	Чікаго, ІЛЛ.	10
92	48	Рідінг, Па.	10
93	103	Мілвокі, Виск.	10
94	170	Джерзі Сіті, Н. Дж.	10
95	180	Акрон, Огайо	10
96	183	Детройт, Міч.	10
97	206	Вунсакет, Р. Ай.	10
98	238	Бостон, Масс.	10
99	364	Клівленд, Огайо	10
100	407	Торонто, Онт.	10
101	439	Судбури, Оант.	10

ТАБЛИЦЯ Ч. 4.

УЧАСТЬ ВІДДІЛІВ У ПРИЄДНУВАННІ ЧЛЕНІВ У 1978 Р.

Членів	Відділів
0	118
1-10	250
11-25	57
26-50	29
51-100	3
Разом	457

ТАБЛИЦЯ Ч. 5.

ЗДОБУТКИ ОКРУГ УНСОЮЗУ У ГРУДНІ 1978 РОКУ

Округа (осідок)	Кількість Відділів	Придбано чл. у грудні	Разом у 1978 р. членів	на суму	В тому АДД
ОКРУГА ПЕНСИЛЬВЕНІЇ					
Філядельфія	40	60	426	$ 1,031,500	62
Піттсбург	18	10	127	213,000	11
Шамокин	20	8	77	180,500	12
Аллентавн	11	5	70	160,000	10
Скрентон	9	—	13	19,500	—
Вілкс Бери	9	3	21	24,000	—
Разом:	**107**	**86**	**734**	**$ 1,628,500**	**95**
ОКРУГА МЕРИЛЕНДУ					
Балтімор	9	4	56	$ 159,000	3
ОКРУГИ НЮ ЙОРКУ					
Ню Йорк	13	48	276	$ 606,500	37
Сиракюзи-Ютика	13	4	79	142,500	4
Рочестер	10	5	93	119,000	2
Трой	7	7	57	127,500	9
Боффало	9	3	58	154,550	17
Разом:	**74**	**67**	**563**	**$ 1,150,000**	**69**
ОКРУГИ ДЖЕРЗІ СИТІ					
Нюарк	22	13	111	$ 238,500	14
Джерзі Ситі	12	2	75	231,500	14
Пассейк	7	—	33	70,500	5
Разом:	**52**	**40**	**344**	**$ 841,000**	**52**
ОКРУГИ ІЛЛИНОЙ, МИЧІҐЕН І ОГАЙО					
Чікаго, Ілл.	34	23	284	$ 767,000	63
Детройт, Мич.	20	30	204	733,500	46
Клівленд, Огайо	21	30	207	760,000	76
Янгставн, Огайо	9	2	46	93,000	2
Разом:	**84**	**85**	**741**	**$ 2,353.500**	**187**
ОКРУГИ НОВОЇ АНГЛІЇ					
Ню Гейвен, Конн.	19	8	112	$ 207,000	14
Бостон, Масс.	6	—	44	72,500	2
Вунсакет, Р. Ай.	6	—	15	39,000	2
Разом:	**31**	**8**	**171**	**$ 318,500**	**18**
ОКРУГИ ЗАХІДНІХ СТЕЙТІВ АМЕРИКИ					
Централына	6	—	16	$ 23,000	1
Міннеаполіс, Мінн.	6	—	12	28,000	3
Ст. Луіз, Мо.	5	—	7	28,000	—
Разом:	**17**	**—**	**35**	**$ 79,000**	**4**
Необ'єднані Відділи в Америці	**22**	**2**	**37**	**$ 77,000**	**4**
ОКРУГИ КАНАДИ					
Торонто, Онт.	25	3	89	$ 262,000	25
Монтреаль, Квебек	8	2	90	208,500	21
Ніяґара, Онт	9	2	38	145,500	11
Захід Канади	19	11	84	335,000	21
Разом:	**61**	**18**	**301**	**$ 951,000**	**78**
Загальна сума	**457**	**?10**	**2,982**	**$ 7,557,500**	

ТАБЛИЦЯ Ч. 6.

ОКРУГИ

які виконали свою квоту на 75-99 відсотків і здобули БОНУС по $ 1.00 за члена, забезпеченого **життьовим забезпеченням.**

1. Філядельфія, Па. 81.9% .... $ 323.00
2. Джерзі Ситі, Н. Дж. 78.1% 103.00
3. Монтреаль Квібек 75. % 53.00

ТРИ НАГОРОДИ ДЛЯ ОКРУГ У 1978 РОЦІ

1. Філядельфія, Па. — за найбільше чило членів.
2. Джерзі Ситі, Н. Дж. — за найкраще виконану квоту.
3. Філядельфія, Па. — за найвищу суму забезпечення.

ОКРУГИ, ЯКИХ УСІ ВІДДІЛИ ПРИЄДНАЛИ ЧЛЕНІВ У 1978 РОЦІ

1. Філядельфія, Па. — нагороджено почесною плякетою.
2. Монтреаль, Квібек — нагороджено почесною плякетою.
3. Вілкс Бери, Па. — нагороджено почесною плякетою.

ТАБЛИЦЯ Ч. 7.

ОКРУГИ УНСОЮЗУ ТА ЇХ ГОЛОВИ ВПРОДОВЖ 1978 РОКУ

	Округа	Голова
1	Аллентавн, Па	Анна Гарас
2	Балтимор, Мд	Богдан Ясінський
3	Бостон, Масс	Володимир Гетманський
4	Боффало, Н. Й	Роман Конотопський
5	Чікаго, Ілл.	Михайло Сорока
6	Клівленд, Огайо	Іван Фур
7	Детройт, Міч.	Волод. Бойд-Борискевич
8	Джерзі Ситі, Н. Дж	Степан Островський
9	Міннеаполіс, Мінн	Гілярьй Папіж
10	Монтреаль, Квібек	Текля Мороз
11	Нюарк, Н. Дж.	Богдан Мак
12	Ню Гейвен, Конн	д-р Михайло Снігурович
13	Ню Йорк, Н. Й.	Микола Хоманчук
14	Ніяґара, Онт.	Петро Дяків
15	Пассейк, Н. Дж.	Іван Хомко
16	Перт Амбой, Н. Дж.	Михайло Захарко
17	Філядельфія, Па	Петро Тарнавський
18	Піттсбург, Па.	Андрій Джула
19	Рочестер, Н. Й	Константин Шевчук
20	Скрентон, Па	Іван Голик
21	Шамокін, Па	Тимко Бутрей
22	Сиракюзи-Ютика, Н. Й	Микола Павлів
23	Торонто, Онт.	Богдан Зорич
24	Трой, Н. Й.	Павло Шевчук
25	Вілкс Берри, Па	Роман Дяків
26	Вінніпег, Манітоба	Іван Геврик
27	Вунсакет, Р. Ай.	Лев Гардінг
28	Янгставн, Огайо	Естела Волошин
29	Централына (Центральні Стейти Америки)	Мирослав Кальба
30	Ст. Луіз	Петро Івасишин

ТАБЛИЦЯ Ч. 8

СПИСОК

секретарів і організаторів, яким прислуговує **ВІЛЬНИЙ ПОБУТ НА СОЮЗІВЦІ**

П. Ч.	Ім'я і прізвище	Ч. Відд.	Здобув членів	Прислуговує тижнів
1	Роман Татарський	94	53	2
2	Володимир Гавриляк	316	42	1
3	Бернард Корчинський	421	33	1
4	Михайло Кігічак	240	31	1
5	Василь Палідвор	204	28	1
6	Микола Хоманчук	5	27	1
7	Теодор Дула	163	26	1
8	Квітка Стецюк	25	25	1
9	Михайло Семків	379	25	1

Закінчення

Кінчаючи мій звіт, хочу подати декілька завваг, що, на мою думку, можуть допомогти в покращанні організаційної праці:

1. Зобов'язати кожну Округу, щоби з нагоди 85-ліття УНСоюзу влаштувала відповідну імпрезу, включаючи в її програму вшанування заслужених союзовців.
2. Змодернізувати виплату дивіденди.
3. Звернути увагу на супільно-громадську і братсько-запомогову діяльність.
4. Вести пропаганду, що УНСоюз це одна з найбільших твердинь українства у вільному світі.

На кінці хочу подати, що пляную і дальше мати контакт з Округами та Відділами, бо уважаю, що особистий зв'язок є найбільш корисний. Тому я пляную відвідати якнайбільше відділових секретарів, переводити вишколи секретарів і організаторів по Округах. Для працьовитих і відданих секретарів пляную перевести спеціяльний, кількаденний курс на Союзівці. Також пляную нав'язати контакт з молодечими організаціями.

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ

Звіт з перевірки Рекордового Відділу УНСоюзу

ЗМІНИ В АКТИВНОМУ ЧЛЕНСТВІ ЗА 1978 РІК

Стан членів активних з 1-го січня 1978 р.		67,662
Нові члени, приєднані в 1978 році		2,982
Разом:		**70,644**
Втрати в 1978 році:		
Суспензи	268	
Грошові звороти	853	
Виплати Е. грамот	1,022	
Сплати вкладок Р грамот	801	
Смертні випадки	911	
Інші втрати	160	
Разом втрати		**4,015**
Стан активних членів з 31-го грудня 1978 року		**66,629**

АКТИВНІ ЧЛЕНИ

	Стан членів з 1.1. 1978 р.	Стан членів 31.12. 1978 р.	Прибуток, або втрата
МОЛОДЬ	17,550	17,091	— 459
ДОРОСЛІ	43,533	42,766	— 767
ГРАМОТИ АДД	6,579	6,772	+ 193
РАЗОМ:	**67,662**	**66,629**	**— 1,033**

ВСІ ЧЛЕНИ

	Стан членів з 1. 1. 1978 р.	Стан членів з 31.12. 1978 р.	Прибуток, або втрата
МОЛОДЬ	22,566	22,305	— 261
ДОРОСЛІ	58,510	57,998	— 512
ГРАМОТИ АДД	6,579	6,772	+ 193
РАЗОМ:	**87,655**	**87,075**	**— 580**

ЗІСТАВЛЕННЯ ЧЛЕНСТВА УНСОЮЗУ ПО КЛЯСАХ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

(Стан з 31-го грудня 1978 року)

Департамент Молоді

Кляса	Число членів
Кляса I - T 16	383
Кляса II - P-70	186
Кляса TP-65	300
Нові Кляси	
Кляса E-18	3,655
Кляса E-20	4,985
Кляса E-65	336
Кляса P-20	7,118
Кляса P-65	128
Разом активних членів Деп. Молоді	17,091
Членів на випл. забезп. та на безпл. продовженні	5,214
Усіх членів Деп. Молоді	22,305

Департамент Дорослих

Кляса	Число членів
Кляса I — старий рід забезпечення	33
Кляса O — P-70	161
Кляса T.	1,978
Кляса W	11,407
Кляса P-20	12,992
Кляса E-20	9,763
Кляса E-65	2,664
Кляса P-65	1,645
Кляса DP-60	218
Кляса DP-65	723
Кляса T-5	37
Кляса T-10	234
Кляса ADD	6,772

Дорослі члени з молодечими грамотами

Кляса Р-20	518
Кляса Е-20	329
Кляса Р-65	17
Кляса Е-65	43
Кляса Е-18	4
Разом активних членів Деп. Дорослих	49,538
Членів на випл. забезп. та на безпл. продовж.	15,232
Усіх членів Деп. Дорослих	64,770
Разом усіх членів з 31-го грудня 1978 р.	87,075

СТАН ЧЛЕНІВ ТА ЇХ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ З 31-го ГРУДНЯ 1978

	Числа членів	Їх суми забезп.
Молодь	17,091	$ 20,086,595
Дорослі	42,766	57,249,705
Акцидентові грамоти	6,772	33,860,000
Молодь на випл. забезп. і на безпл. продовженні	5,214	3,978,449
Дорс[illegible] і на випл. забезпеченні і на безплатному продовженні	15,232	12,086,313
Разом:	87,075	$ 127,261,062

КАНАДА

ПОРІВНЯННЯ СТАНУ ЧЛЕНСТВА УНСОЮЗУ 1977 і 1978 РОКІВ

	Стан членства 12.31. 1977	Стан членства 12.31. 1978	Прибуток, втрата
Молодь	2,037	1,943	— 94
Дорослі	4,942	4,775	— 167
Грамоти ADD	1,399	1,415	+ 16
Разом активні члени	8,378	8,133	— 245
Молодь на випл. забезпеченні і безпл. продовженні	159	163	+ 4
Дорослі на випл. забезп. і безплатному продовженні	404	446	+ 42
Разом:	8,941	8,742	— 199

НОВІ ЧЛЕНИ

	1977	1978
Молодь	139	102
Дорослі	201	131
АДД грамоти	98	78
Разом:	438	311

Звіт перевірки Фінансового Відділу УНСоюзу

Перевірку Фінансового Відділу УНСоюзу переведено від 12-го березня до 17-го березня ц.р.; за час від 1-го січня 1978-го року до 31-го грудня 1978-го року, в приміщенні УНС при 30 Монтгомері вулиці, в Джерзі Сиії.

До перевірки предложено: касову книгу приходів і розходів, допоміжні книжки до головної касової книжки, прилоги вписів поодиноких рахунків, банкові конта УНСоюзу, документи платень, податкові довідк та інші інформативні документи зводів рахунків.

Таким чином стверджено, що за рік 1978-ий, фінансовий Відділ УНСоюзу одержав і виплатив слідуючі суми:

Заваги і висновки з перевірки фінансового відділу є включені в загальні підсумки звіту Головної Контрольної Комісії.

ПРИБУТКИ ФІНАНСОВОГО ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ ЗА ЧАС від 1-го січня 1978-го року до дня 31-го грудня 1978-го року

1. ЧЛЕНСЬКІ ВКЛАДКИ:		
Забезпечення життя	$2,927,096.98	
Забезпечення від несподіваних випадків	77,763.00	
Братський фонд	75,086.55	
Разом		$3,079,946.53
2. ВІДСОТКИ ВІД:		
банкових конт	1,842.49	
бондів	1,759,200.86	
моргеджів	198,921.57	
уділів	8,655.61	
позичок членам	20,795.20	
позички для УНКор. Дому УНСоюзу	237,043.75	
Разом		$2,226,459.48
3. „СВОБОДА", УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖНЕВИК		
Друкарня і видавництво книжок	635,876.18	635,876.18
4. Прибутки „Союзівки"	480,101.38	480,101.38
5. Чинш від реальностей	31,511.17	31,511.17
6. Амортизація і зиск при продажі інвестицій		
Зиск при продажі бондів	1,385.11	
Підвищення вартости бондів	3,758.16	
Разом		$ 5,143.27
7. РІЗНІ ПРИБУТКИ		
Перенос до Сирітського фонду	9,000.00	
Пожертви до Братських фондів	14,634.73	
Продаж книжок (Енциклопедія)	14,540.33	
Стипендійна фундація П. Й. Волка	87,075.15	
Разом		$ 125,250.21
8. ЗВОРОТИ		
Посмертних запомога за реасекурацію	15,809.00	15,809.00
Загальні касові прибутки	$6,600,097.22	$6,600,097.22

ВИДАТКИ:

1. ВИПЛАТИ ГРАМОТ		
Дозрілі грамоти	905,998.33	
Посмертні грамоти	783,349.34	
Подвійне забезпечення від випадку	8,500.00	
Забезпечення АДД	22,500.00	
Забезпечення дітей, яких родичі померли	4,199.03	
Сирітські виплати	1,000.00	
Відсотки за сирітські виплати	101.83	
Грошові звороти за грамоти	285,974.62	
Дивіденди	509,259.99	
Разом		$2,520,883.14
2. КОШТИ ЗВ'ЯЗАНІ ІЗ ГРАМОТАМИ		
Премії за реасекурацію	12,036.24	
Податок від вкладок в Канаді	38,431.68	
Лікарське бадання нових членів	3,849.20	
Головний лікар	750.00	
Актюар	11,522.31	
Виготовлення дивіденди	5,484.60	72,074.03
3. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ВИДАТКИ		
Звороти коштів секретарям	290,756.62	
Відділові предсідники і касири	1,945.50	
Обласні організатори постійні	13,835.01	
Нові члени — організовані відділами	73,085.00	
Кошти подорожей обл. організатор	18,945.54	
Оголошення і друки	26,912.70	
Кошти окружних зборів	3,359.14	428,354.51
4. ІНВЕСТИЦІЙНІ ВИПЛАТИ		
Втрата на гіпотечних позичках	16,140.67	
Відсотки від закуплених бондів	11,531.01	
Банкова оплата за опіку над бондами	5,783.22	
Амортизація бондів	7,684.07	
Втрати при продажі бондів	15,720.89	
Обниження вартости реальностей	15,688.35	
Інвестиційні виплати — загальні	532.00	73.080.21
5. „СВОБОДА", УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖНЕВИК І ДРУКАРНЯ:		
„Свобода" і Український Тижневик	343,200.00	
Кошти друкарні і книгарні	635,512.24	978,712.24
6. СОЮЗІВКА	456,022.22	456,022.22
7. Адміністрація реальностей	43,520.26	43,520.26
8. Кошти 28-ої Конвенції	322,473.78	322,473.78
9. КОШТИ ЗАСІДАННЯ, РЕПРЕЗЕНТАЦІЙ І ПОДОРОЖЕЙ		
Річні засідання Головного Уряду	8,833.23	
Кошти контролі	6,586.02	
Кошти подорожей	33,762.75	49,182.00
10. ПЛАТНІ:		
Платні екзекутивних урядовців	91,333.40	
Платні працівників	279,358.92	370,692.32
11. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ І ПОДАТКИ		
Шпитальне забезпечення	26,574.88	
Пенсійний фонд	104,794.20	
Забезпечення від випадку під час праці	6,501.00	
Соціяльне забезпечення і безробіття ЗСА	31,639.41	
Соціяльне забезпечення і безробіття Канади	124.15	
Групове забезпечення	10,452.28	180,087.92
12. КАНЦЕЛЯРІЙНІ ВИДАТКИ:		
Друки і прибори	35,534.07	
Винайм машин	21,806.49	
Книжки і періодичне видання	774.71	
Машинки і устаткування	1,830.21	
Забезпечення	11,665.59	
Відділові устаткування	5,455.44	
Поштові оплати	15,538.58	
Телефон	13,010.82	
Різні інші видатки	9,926.32	
Канадська Канцелярія	2,986.37	118,528.60
13. РІЗНІ ВИПЛАТИ:		
Вкладки до Братських Конгресів	2,140.44	
Оплати до забезпеченевих урядів	17,350.65	
Податки від гіпотечних реальностей	1,202.30	
Оплати за канадські чеки	140.02	20,833.41
14. ДОПОМОГИ, СТИПЕНДІЇ І ПОЖЕРТВИ:		
Допомога членам	24,130.00	
Пожертви організаціям і науковим установам	14,053.57	
Стипендії	16,650.00	
Спортова акція	3,510.31	
Пожертви з Фонду Наглої Потреби	3,828.33	62.172.21
15. АМОРТИЗАЦІЯ машин і друкарні	13,147.60	13,147.60
Загальні касові видатки	$5,710,249.45	$5,710,249.45

З переносу за 1977 рік	$42,225,451.51
Загальні касові прибутки за 1978	$ 6,600,097.22
Разом	$48,825,548.73
Видатки за 1978 рік	$ 5,710,249.45
Баланс по 1979 рік	$43,115,299.28

БАЛЯНС НА 31-го ГРУДНЯ 1978-го РОКУ

АКТИВИ:

1. Готівка	440.950.00
2. Бонди	30,488,042.00
3. Уділи	149,661.00
4. Моргеджі	2,632,285.00
5. Позичка членам	511,500.00
6. Позичка УНКорп. Дому УНС	7,650,000.00
7. Перебрані реальності за неплачені моргеджі	42,820.00
8. Власні реальності	30,000.00
9. Зібрані вкладки по Відділах	2,183.00
10. Вкладки життєвого забезпечення нагромаджені, не зібрані	67.064.00
11. Вкладки забезпечення від несподіваних випадків, нагромаджені, не зібрані	1,463.00
12. Сподівані відсотки від інвестицій, платні в 1979 році	559,682.00
Разом активи	$42,575,655.00

ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

1. Резерва грамот життєвого забезпечення	28,976,712.00
2. Резерва грамот забезпечення від нещасливих несподіваних випадків	15,961.00
3. Фонд Сирітський, захисту і наглої потреби	158,513.00
4. Резерва на покриття виплачених грамот: забезпечення на життя	262,917.00
і забезпечення від несплачених випадків	7,500.00
5. Призначена виплата дивіденди в слідуючому році	527,613.00
6. Забезпечення вкладки виплачені заздалегідь	708,991.00
7. Не виплачені винагороди організаторам	99,087.00
8. Не виплачені загальні видатки	10,167.00
9. Не заплачені податки і оплати	10,862.00
10. Надплачені відсотки	126.00
11. Податки від гіпотечних реальностей	12,998.00
12. Погодження активів і зобов'язань: спричинені різницею вартости, канадського доляра	321,645.00
13. Резерва для виплати пенсії працівників	27,056.00
14. Не виплачені видатки друкарні	4,429.00
15. Вимагана резерва для забезпечення інвестицій в бондах	433,700.00
16. Передплата „Свободи" за 1979 рік	28,330.00
Разом зобов'язання	$31,606,607,00
Власний фонд — резерва	10,969,048.00
Разом зобов'язання	$42,575,655.00

УНКОРПОРАЦІЯ ДОМУ УНСОЮЗУ:

ПРИБУТКИ:		
Чинші (орендна платня)	1,555,607.78	
Паркування авт	11,605.00	
Комісове за публічний телефон	357.80	
Відсотки від банкових ощадностей	13,798.61	
Разом прибутків	$1,581,369.19	$1,581,369.19
ВИДАТКИ:		
Утримання будинку		
Електрика і газ	193,810.41	
Направа охолодження	22,208.00	
Чищення будинку	37,366.30	
Податки від площі	9,195.54	
Міські податки — 15% від чиншів	192,691.93	
Вода	4,247.96	
Забезпечення	23,003.40	
Обслуга охолодження і огрівання	22,570.83	
Обслуга вінд	19,273.80	
		524,368.17
Персональні й Адміністраційні:		
Платні	38,144.98	
Податки від платень	3,863.50	
Друки і прибори	2,160.03	
Шпитальні забезпечення	2,086.89	
Канцелярійні видатки	8,034.11	
Оголошення	1,119.60	
Книговедення	2,500.00	
Нічний сторож	6,050.00	
Дозволи і комісове за винайм	50,706.18	
Разом		114,665.29
ВІДСОТКИ ВІД ПОЗИЧОК:		
Фірст Джерзей Нац. Банк	10,860.65	
Комершел Траст Ко.	29,915.03	
Членам УНСоюзу за боргові зобов'язання	453,917.93	
УНСоюзові за позичку	237,043.75	
Разом		731,737.36
Разом всіх видатків	$1,370,770.82	$1,370,770.82

ЗІСТАВЛЕННЯ:

ПРИБУТКИ	$1,581,364.19
ВИДАТКИ	$1,370,770.82
Зиск	$ 210,598.37

БАЛЯНС НА ДЕНЬ 31-го ГРУДНЯ 1978-го РОКУ УНКОРПОРАЦІЇ ДОМУ УНСОЮЗУ

АКТИВИ:	
Готівка в банку	368,220.87
Будинок	13,834,197.74
Площа	54,647.81
Устаткування і машини	3,757.23
Бонди	100,267.00
Разом	$14,361,090.65
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ:	
Інвестиції і гарантія	31,958.23
Позичка УНСоюзу	7,650,000.00
Позичка членів УНС	6,393,800.00
Разом	$14,075,758.23
ВЛАСНИЙ ФОНД:	
Попередні роки	74,734.05
Рік 1978	210,598.37
Разом	$285,332.42
Разом зобов'язання	$14,361,090.65

БУДЖЕТ

ПРИБУТКИ:

Членські вкладки:

	Преліміновано	Одержано	Різниця	%
Життьове забезпечення	$ 2,920,000	$ 2,927,097	$ 7,097	
Забезпечення від випадків	75,000	77,763	2,763	
Фонд Братський	75,000	75,086	86	
Разом членські вкладки :	$ 3,070,000	3,079,946	9,946	100.32
Відсотки:				
Від позички для УНКорп. Дому УНС	240,000	237,044	— 2,956	
Від бондів	1,650,000	1,759,201	109,201	
Від гіпотечних позичок	190,000	198,921	8,921	
Від членських позичок	20,000	20,795	795	
Від уділів	6,000	8,656	2,656	
Від банкових конт	2,000	1,842	-158	
Разом відсотки:	$ 2,108,000	$ 2,226,459	$ 118,459	105.62
Різні вплиши:				
Фонд Сирітський				
Фонд Сирітський	10,000	9,000	— 1,000	
Фонд Наглої Потреби	5,000	14,635	9,635	
З продажі книжок [illegible]дії)	—	14,541	14,541	
Амортизація і зиск в продажі інвестицій	5,000	5,143	143	
Різні вплиши	15,000	15,809	809	
Фундація бл. п. Й. Волка	—	87,075	87,075	
Разом різні вплиши :	$ 35,000	$ 146,203	111,203	417.72
„Свобода"	650,000	635,876	— 14,124	97.83
Союзівка	530,000	480,102	— 49,898	90.59
Чинші від реальностей	15,000	31,511	16,511	210,07
Разом прибутки:	$ 1,408,000	$ 6,600,097	$ 192,097	103

ВИДАТКИ:

	Преліміновано	Одержано	Різниця	%
Виплати грамот:				
Виплати дозрілих вивінувальних грамот	1,000,000	905,998	— 94,002	
Посмертні виплати	750,000	783,349	33,349	
Виплати від випадків (АДД)	10,000	22,500	12,500	
Подвійне забезпечення	5,000	8,500	3,500	
Грошові звороти	300,000	285,975	— 14,025	
Забезпечення батьків дітей	5,000	4,199	801	
Разом виплати грамот:	$ 2,070,000	$ 2,010,521	$ — 59,479	97.13
Дивіденда	515,000	509,258	— 5,742	98.89
Фонд Сирітський	10,000	1,102	— 8,898	11.02
Вкладки за реасекурацію	10,000	12,036	2,036	120.36
Платні:				
Головних урядовців	99,000	91,333	— 7,667	
Працівників	267,000	279,359	12,359	
Разом:	$ 366,000	370,692	4,692	101.28

	Предлімінована	Одержано	Різниця	%
Забезпечення:				
Пенсійний Фонд	88,000	104,796	16,796	
Хворобове	25,000	26,575	1,575	
Від каліцтва	5,000	6,501	1,501	
Групове	10,000	10,452	452	
Соц. і від безробіття	30,000	31,764	1,764	
Разом:	**$ 158,000**	**$ 180,088**	**$ 22,088**	**113.98**
Канцелярійні видатки:				
Виготовлення дивідендових чеків	5,500	5,485	— 15	
Друки і канцелярійні прибори	40,000	35,534	— 4,466	
Пошта	18,000	15,539	— 2,461	
Телефон	15,000	13,011	— 1,989	
Забезпечення	16,000	11,666	— 4,334	
Винайм машин	23,000	21,806	— 1,194	
Різні	—	17,986	— 17,986	
Разом:	**$ 117,500**	**$ 121,027**	**$ 3,527**	**103.00**
Різні видатки:				
Канадські Корпораційні податки	25,000	38,432	13,432	
Канадська Канцелярія	5,000	2,986	— 2,014	
Актуарії	10,500	11,522	— 1,022	
Заплата до забезпеченевих урядів	5,000	17,351	12,351	
Разом:	**$ 45,500**	**$ 70,291**	**$ 24,791**	**154.49**
Організаційні видатки:				
Оголошення і друки	20,000	26,913	6,913	
Лікарські оглядини нових членів і головний лікар	8,000	4,599	— 3,401	
Винагороди відділових організаторів	84,000	73,085	— 10,915	
Винагорода обласних організаторів	25,000	13,835	— 11,165	
Секретарська винагорода	290,000	290,757	757	
Винагорода предсідників і касирів	2,000	1,946	— 54	
Кошти обласних організаторів	17,000	18,945	1,945	
Обласні засідання	4,000	3,359	— 641	
Разом організаційні видатки:	**$ 450,000**	**$ 433.439**	**— 16,561**	**96.32**
Кошти Конвенції:				
Кошти Конвенції	335,000	322,474	— 12,526	
Кошти контролі	7,000	6,586	— 414	
Кошти засідання Головного Уряду	—	8,833	8,833	
Разом кошти:	**$ 342,000**	**337,893**	**— 4,107**	**98.90**
Кошти репрезентацій	25,000	33,763	8,763	135.05
„Свобода"	310,000	343,200	33,200	110.71
Виплати друкарні	650,000	635,512	— 14,488	97.77
Виплати „Союзівки"	530,000	456,022	— 73,978	86.04
Виплати на реальностях	15,000	43,520	28,520	290.13
Комісії:				
Стипендійна	18,000	16,650	— 1,350	
Спортова	6,000	3,510	— 2,490	
Старших Союзовців	300	250	— 50	
Інші Комісії Головного Уряду	2,000		— 2,000	
Разом комісії:	**$ 26,300**	**$ 20,410**	**— 5,890**	**77.60**
Допомоги і пожертви	35,000	24,130	— 10,870	
Дотації організаціям	18,500	14,054	— 4,446	
3 Фонду Наглої Потреби	10,000	3,828	— 6,172	
Разом допомги і дотації:	**$ 63,500**	**$ 42,012**	**$ — 21,488**	**66.16**
Різні виплати	30,000	9,551	— 20,451	31,84
Інвестиційні видатки:				
Відсотки від закуплених бондів	—	11,531	11,531	
Втрата на гіпотечних позичках	50,000	16,141	— 33,859	
Втрата на продажі бондів	30,000	15,720	— 14,280	
Амортизація	20,000	36,520	— 16,520	
Разом інвестиційні видатки:	**$ 100,000**	**$ 79,912**	**$ — 20,088**	**79.91**
РАЗОМ ВИДАТКИ:	5,833,800	5,710,249	— 123,551	97.88
Сподівана надвишка	574,200	889,848	315,648	154.97
Разом:	**$ 6,408,00**	**$ 6,600,097**	**$ 192,097**	
ПРИБУТКИ:	**$ 6,408,000**	**$ 6,600,097**	**$ 192,097**	**103.00**
ВИДАТКИ:	**$ 5,833,800**	**$ 5,710,249**	**123,551**	**97.88**

Звіт з перевірки Організаційного Відділу УНСоюзу

В днях 17-го до 24-го березня 1979 року переведено річну контролю діловодства, стану і активностей УНСоюзу. Приявними при контролі Організаційного Відділу були: головний організатор та працівники його відділу. Вони задовільно співпрацювали з Головною Контрольною Комісією і предложили до перевірки всі вимагані матеріяли і документи.

У висліді проведеної контролі стверджено:

Загальний стан членів на 31-го грудня 1978 року є 87,075 або 580 членів менше, як на 1-го січня 1978 р. За 1978 рік приєднано 2,982 нових членів, забезпечених на загальну суму $ 7,557,500.

Таблиця ч. 1: Приєднання і загальний стан членів УНСоюзу від 1969 до 1978 року.

Рік	Придбано членів	Загальний стан
1969	5,462	89,107
1970	5,252	89,209
1971	4,056	88,366
1972	4,216	88,213
1973	4,668	89,119
1974	4,005	89,069
1975	3,111	88,112
1976	3,071	87,729
1977	3,743	87,655
1978	2,982	87,075

Таблиця ч. 2: приєднані члени та їх сума забезпечення від 1969 до 1978 року.

Рік	Приєднані члени	Сума забезп.	Загальна сума забезп.	Перес. сума забезп.
1969	5,462	10,106,000	127,577,833	1,850
1970	5,252	9,734,000	113,097,456	1,853
1971	4,056	8,429,000	136,825,675	2,073
1972	4,216	8,976,000	141,728,316	2,126
1973	4,668	11,249,000	149,721,390	2,409
1974	4,005	9,762,000	154,495,304	2,415
1975	3,111	7,537,000	156,211,325	2,423
1976	3,071	7,335,500	157,623,399	2,388
1977	3,743	9,547,500	163,445,146	2,550
1978	2,982	7,557,500	$ 165,445,146	$ 2,534

В системі УНСоюзу працюють 457 Відділів, з них 435 Відділів є об'єднані в 30 Округах, а 22 Відділів є необ'єднані.

Таблиця ч. 3: Виконання пляну по Округах.

П. Ч. Округа	Відділів	квота	здобули	% відс.
1 АЛЛЕНТАВН	11	110	70	63.6
2 БАЛТИМОР	9	90	56	62.2
3 БОСТОН	6	70	44	62.8
4 БОФФАЛО	9	90	58	64.4
5 ЧІКАҐО	34	520	284	54.6
6 КЛІВЛЕНД	21	320	207	64.6
7 ДЕТРОЙТ	20	320	204	63.7
8 ДЖЕРЗІ СИТІ	11	160	125	78.1
9 МІННЕАПОЛІС	6	50	12	24.
10 МОНТРЕАЛЬ	8	120	90	75.
11 НЮАРК	22	230	111	48.2
12 НЮ ГЕЙВЕН	19	170	112	65.8
13 НЮ ЙОРК	35	480	276	57.5
14 НІЯҐАРА	9	100	38	38.
15 ПАССЕЙК	7	65	33	50.7
16 ПЕРТ АМБОЙ	12	130	75	57.6
17 ФІЛЯДЕЛЬФІЯ	40	520	426	81.9
18 ПІТТСБУРҐ	18	200	127	63.5
19 РОЧЕСТЕР	10	130	93	71.5
20 СКРЕНТОН	9	30	13	53.3
21 ШАМОКІН	20	140	77	55.
22 СИРАКЮЗИ ЮТИКА	13	150	79	52.6
23 ТОРОНТО	25	360	89	24.7
24 ТРОЙ	7	100	57	57.
25 ВІЛКС БЕРИ	9	30	21	70.
26 ВІННІПЕҐ	19	120	84	70.
27 ВУНСАКЕТ	6	40	15	37.5
28 ЯНҐСТАВН	9	70	46	65.7
29 ЦЕНТРАЛЬНА	6	40	16	40.
30 СТ. ЛУІЗ	5	20	7	35.
НЕОБ'ЄДНАНІ ВІДД.	22	70	37	52.8
РАЗОМ:	**457**	**5,045**	**2,982**	**59.1**

Повища статистика показує, що в 1978 році жадна Округа не виконала наміченої квоти. Загальна квота була виконана тільки на 59.1%.

Тільки одна Округа, Філядельфія, виконала плян на 81.9%.

П'ять Округ виконали плян між 70 до 79%; дев'ять Округ між 60 до 69%; сім Округ і необ'єднані Відділи між 40 до 49%; три Округи між 30 до 39% і дві Округи між 20 до 29%.

В 1978 році 24 Відділи приєднали по 25 або більше нових членів.

П.Ч.	Число Відділу	Місцевість	Приєднав члени
1	94	Гамтрамк, Міч.	95
2	153	Філядельфія, Па.	59
3	204	Ню Йорк, Н. Й.	53
4	240	Клівленд, Огайо	50
5	421	Ріджайна, Саск.	50
6	316	Рочестер, Н. Й.	42
7	269	Екстон, Па.	38
8	127	Боффало, Н. Й.	37
9	423	Чікаго, Ілл.	35
10	22	Чікаго, Ілл.	32
11	233	Лорейн, Огайо	32
12	25	Джерзі Сиҭі, Н. Дж.	31
13	59	Бріджпорт, Конн.	31
14	422	Філядельфія, Па.	31
15	5	Асторія, Н. Й.	29
16	375	Філядельфія, Па.	28
17	434	Монтреаль, Квібек	27
18	163	Філядельфія, Па.	26
19	217	Рочестер, Н. Й.	26
20	230	Янгставн, Огайо	26
21	456	Ляшин, Квібек	26
22	216	Філядельфія, Па.	25
23	266	Амстердам, Н. Й.	25
24	379	Чікаго, Ілл.	25

11 Відділів приєднали від 20 до 23 нових членів.
18 Відділів приєднали від 16 до 19 нових членів.
35 Відділів приєднали від 11 до 15 нових членів.
13 Відділів приєднали по 10 нових членів.
238 Відділів приєднали менше чим по 10 нових членів.
ЗАВВАГА: 118 Відділів не приєднали навіть одного нового члена. Отже, 25.8% Відділів цілковито не працює.

Найбільш успішними організаторами УНСоюзу, які в 1978 році приєднали 20 або більше членів, були:

П. Ч.	Організатор	Відділ Ч.	членів
1	Р. Татарський	94	76
2	М. Кігічак	240	50
3	Б. Корчинський	421	50
4	С. Гавриш	83	49
5	І. Одежинський	153	44
6	В. Гавриляк	316	42
7	В. Палідвор	204	36
8	М. Хоманчук	5	29
9	Олена Олек	22	29
10	Квітка Стецюк	25	28
11	Текля Мороз	465	27
12	В. Шарван	127	26
13	Т. Дуда	163	26
14	Марія Дейчаківська	233	26
15	П. Ліщак	230	25
16	М. Семків	379	25
17	Т. Сливінський	59	22
18	Т. Кубарич	217	22
19	В. Дейчаківський	233	22
20	Христина Фуга	269	22
21	В. Рефт	120	21
22	В. Варшона	266	21
23	Й. Ярема	372	21
24	Р. Припхан	399	21
25	М. Турко	63	20
26	І. Гуцайлюк	147	20
27	І. Чопко	271	20
28	Олександра Дольницька	434	20

Тут також є включені обласні організатори — Степан Гавриш і Богдан Дейчаківський.

Поїздки в терен з нагоди зборів Окружних Комітетів обслуговували майже виключно члени Екзекутивного Комітету. Цього року Організаційний Відділ був належноваступлений в цих поєздках.

В ЗСА і Канаді Організаційний Відділ давав оголошення УНСоюзу у 18 українських радіопередачах. Кошти оголошень були $ 7,596.00. Кращим учням 22-ох шкіл українознавства виплачено нагороди в сумі $ 2,150.00.

Організаційний Відділ провадив задовільно кореспонденцію з Відділами, Округами, організаторами, членами Головного Уряду і делегатами 29-ої Конвенції. Одначе вислідн є незадовільні.

Звіт з перевірки Видавництва „Свобода"

Від 19-го до 23-го березня 1979 р. відбулася перевірка Видавництва „Свободи" в Джерзі Сиҭі, Ню Джерзі. Перевірка охоплювала В-во „Свободи" під оглядом адміністраційним, фінанси Видавництва, діловодство, господарку та часопис „Свобода" з його додатками: англомовним тижневиком „The Ukrainian Weekly" та дитячим журналом „Веселка". Зокрема і особливо під оглядом редакційним було перевірено щоденник „Свобода".

На підставі узгідненого поміж членами Головної Контрольної Комісії розподілу обов'язків, контролю В-ва переводив гол. контролер о. протопресвітер С. Біляк.

І. Адміністрація Видавництва

Керівником В-ва є адміністратор пані Люба Лапичак, яка виконує свою працю в порозумінні з Гол. Предсідником УНСоюзу та редакційним апаратом часопису. Її праця охоплює відповідальність за загальну адміністрацію В-ва та нагляд за слідуючими ділянками щоденної діяльности: а) видавничі справи — кошториси, калькуляції, замовлення матеріялів для друкарні і експедиція; б) бюрова ділянка — книговодство, кореспонденція, статистика; в) формальності, передбачені законами — податки, асекурації, поштові справи. Під керівництвом адміністратора працюють особи, кожна з яких відповідає за окрему ділянку адміністративної праці: п-ні К. Стецюк — відділ оголошень; п-ні Дарія Семеген — телефонічна централя, книговодство і кореспонденція; п-ні О. Гентіш — картотека передплатників, інкасування грошей за передплату; п-ні О. Смотрич — адміністрація „Веселки"; та Я. Мартинець — книгарський склад „Свободи". Всі згадані урядовці відповідають (крім поданих загальних обов'язків) ще за цілий ряд конкретно окреслених ділянок щоденної праці. Контрольна Комісія має детальний опис праці кожного урядовця і на підставі його стверджує, що праця адміністратора „Свободи" п-ні Люби Лапичак та згаданих вище урядовців є під кожним оглядом фахова, продуктивна та заслуговує на щиру подяку.

За технічну ділянку В-ва відповідає завідувач друкарні п. Анатолій Домарацький. Друкарня друкує щоденник „Свобода", англомовний тижневик „The Ukrainian Weekly" — дитячий журнал „Веселка" та виконує всі інші законтрактовані видавництвом друкарські роботи. Тираж щоденника „Свободи" на час контролі був 17,000 денно, а англомовного тижневика додатково ще 1,390 примірників тижнево. Для ілюстрації при цім подається числовий порівняльний виказ читачів „Свободи" та виказ читачів журналу „Веселки".

ВИКАЗ ЧИТАЧІВ СВОБОДИ

	1977	1978
Члени УНС	10.322	10.066
Жінки і молодечі	2.540	2.630
Передплатники	1.373	1.121
Кольпортаж	184	166
Майбутні	62	54
Ґратіс	85	84
Інші	300	204
„Голови" адреси місцевостей	522	310
	15.418	14.632
„Віклі"	1.334	1.390
„Голови"	43	43
	1.377	1.433

З того:	
Членів	793
Передплатників	513
Майбутніх	72
Ґратіс	55
	1.433

ВИКАЗ ЧИТАЧІВ „ВЕСЕЛКИ"

Передплатники	753
Даром і виміна	194
Премії (будучі члени)	5
Школи	214
Кольпортаж	19
Нові Неплачені	3
	1 188

II. Фінанси

Перевірено книгу надходжень і виплат Видавництва та стверджено, що всі записи в книгу переводились акуратно і точно. При цім подаємо порівняльний звіт приходів і розходів та зіставлення фінансового стану Видавництва за 1977-ий і 1978-ий роки.

Звіт „Свободи"

ПРИХІД

	1977	1978	Різниця
Передплата від членів УНС	$ 300,200.00	343,200.00	43,000.00
Передплата від читачів	63,825.81	66,983.61	3,157.80
Кольпортаж	6,599.60	7,084.95	485.35
Книжки	25,575.58	14,851.70	— 10,723.88
Оголошення	110,516.19	117,580.57	7,064.38
Друкарські роботи	56,027.78	51,416.73	— 4,611.05
Зміни адрес	165.62	155.76	— 9.86
Зворот за пошту	3,436.32	3,784.68	348.36
Зворот за телефон	61.27	30.83	— 30.44
Альманах	16,322.95	19,877.16	3,554.21
Пресовий фонд	14,972.37	6,845.65	— 8,126.72
Передплата „Веселки"	5,460.86	3,299.31	— 2,161.55
Стейтовий податок від продажу	157.04	98.63	— 58.41
Різне	94.76	2,254.12	2,159.36
Разом	**$ 603,416.15**	**$ 637,463.70**	**34,047.55**
Продажний опуст	— 2,159.89	— 1,587.52	572.37
Разом	$ 601,256.26	$ 635,876.18	$ 34,619.92

РОЗХІД:

	1977	1978	Різниця
Платня:			
Редакторів	76,200.30	84,930.74	8,730.44
Робітників	150,087.82	143,546.84	— 6,540.98
Адміністрації	62,312.06	67,061.74	4,749.68
Кореспондентів	2,700.00	3,000.00	300.00
Додаткові кoресп. „Свободи"	8,810.00	10,014.99	1,204.99
Кореспонденти „Веселки"	5,775.00	4,930.00	— 845.00
Поштові видатки	83,725.34	99,790.44	16,065.10
Папір й інші матеріяли	125,241.77	137,098.09	11,856.32

	1977	1978	Різниця
Чинш	12,000.00	12,000.00	—
Телефон	4,057.03	4,734.53	677.50
Газ і електрика	1,970.63	1,691.73	— 278.90
Канцелярійні приряди	1,330.19	3,135.09	1,804.90
Канцелярійні видатки	929.11	212.89	— 716.22
Друкарські видатки, приладдя	1,404.57	955.91	— 448.66
Друкарські частини, направи	2,367.08	3,954.80	1,587.72
Книжки	21,096.65	13,369.53	— 7,727.12
Федеральні і стейтові забезпечення	21,668.44	23,863.16	2,194.72
Комісове	215.40	118.00	— 97.40
Манускрипти	1,425.00	975.00	— 450.00
Газети	850.00	1,005.00	155.00
Пенсія	1,116.00	1,116.00	—
Стейтовий податок від продажу	157.04	98.63	— 58.41
Різне	16,193.60	18,552.21	2,358.61
Разом	$ 601,633.03	$ 636,155.32	$ 34,522.29
Купний опуст	— 1,162.01	— 662.18	499.83
Разом	$ 600,471.02	$ 635,493.14	35,022.12

ЗІСТАЛЕННЯ

	1977	1978	Різниця
Готівка в банку 1/1	$ 1,608.27	$ 2,393.51	$ 785.24
Прихід	601,256.26	635,876.18	34,619.92
	602,864.53	638,269.69	35,405.16
Розхід	— 600,471.02	— 635,493.14	— 35,022.12
	2,393.51	2,776.55	383.04

Перевірка стверджує, що видання щоденника „Свободи" коштує 30.00 річно на одного передплатника, а члени УНСоюзу платять річно 7.80 за „Свободу", а решту 22.20 покриває УНС. Передплата на „Свободу" включає теж і англомовний „Український Тижневик", отже всі члени УНСоюзу, які платять по $7.80 річно за „Свободу", одержують також „The Ukrainian Weekly". Ті 1,334 члени УНСоюзу, які звільнені від передплати „Свободи" і передплачують тільки „The Ukrainian Weekly" платять за цей тижневик тільки $2.50, а $3.50 покриває УНС. Таким чином недобір в сумі $22.20 за „Свободу" і $3.50 за англомовний тижневик на члена мусить покриватися бюджетом УНСоюзу з інших надходжень.

Кожнорічно Видавництво видає також Альманах УНСоюзу. Альманахом на 1979-ий рік УНСоюз зокрема відзначив 100-річчя народження Головного Отамана Симона Петлюри.

З огляду на брак повної інвентаризації книжного складу „Свободи", Гол. Контрольна Комісія не змогла перевести докладної перевірки книжного складу Видавництва. Є побажаним, щоб на час наступної перевірки відповідальний урядовець за книгарський склад В-ва „Свободи" виготовив інвентар і уможливив Головній Контр. Комісії ствердити дійсний стан і вартість книжкового складу Видавництва „Свободи".

III. Редакція

Сьогодні „Свобода" є найстаршим в світі (включно з нашою Батьківщиною) українським часописом-щоденником, що без перерви появляється вже понад 85 років. Як такий, часопис „Свобода" є найголовнішим засобом масової інформації для української спільноти на північно-американськім континенті. Для українців у вільнім світі тим самим він є впливовим чинником не тільки у насвітленні проблем щоденного українського життя в діяспорі, але (і це є дуже важливо) також у формуванні суспільно-політичної опінії вільного українського світу.

Не можна переочувати також того факту, що „Свобода", а особливо її англомовний тижневик „The Ukrainian Weekly", є важливим посібником для зацікавлених чужих політичних та наукових кіл в ознайомленні з проблематикою українського життя в Україні і вільному світі.

І вік і значення „Свободи" тим самим накладають на редаційний апарат „Свободи" особливу відповідальність, як за досконалість її технічного оформлення, так і за високий журналістичний рівень друкованих в ній матеріялів. Отож, поза справами УНСоюзу постійно друкуються статті, що насвітлюють українське життя у всіх його аспектах і проявах.

З часу надзвичайного засідання Головного Уряду УНС (11-15 вересня 1978 року) у редагуванні „Свободи" була уведена ротаційна система відповідальности. Всі члени редакції (ред. З. Снилик, д-р В. Тершаковець, ред. В. Левенець, д-р В. Косик) були кожний протягом 7-ох тижнів відповідальними редакторами. Ред. Любов Коленська не брала участи в ротаційній системі. Д-р Євген Федоренко почав 27-го березня 1979 р. (вже після перевірки) працю відповідального редактора. За редакцію „The Ukrainian Weekly" в цей час відповідали ред. Ігор Длябога і ред. Романа Сохан-Гадзевич.

Треба зазначити, що в галузі масової комунікації, а в пресі особливо на загал не існує ротаційної системи відповідальности. Часопис, так як і кожне інше підприємство чи установа, як на це вказує людський досвід, може діяти успішно тільки при чітко усталеній і випробуваній системі керівництва і підпорядкування. Тому, через брак постійного головного редактора було помітно брак координації. Правдоподібно через відсутність головного редактора в однім випадку було використано шпальти часопису одним співробітником для вихвалювання власної особи і знеславлення його політичного опонента — річ не допустима в понадпартійнім солідні м часописі, яким є „Свобода". Можна було б згадувати ще цілий ряд інших недоречностей і неточностей, допущених в матеріялах. Все це вказує на те, що там, де немає головного редактора, там є можливим не тільки сповільнення продуктивности, але й зниження рівня відповідальности.

Брак тяглої і постійної відповідальности мимоволі призводить до змагання між поодинокими редакторами і суб'єктивізацію в доборі матеріялів та в насвітлюванні важливих справ нашого життя.

Самозрозуміло, що саме з цих міркувань Гол. Уряд УНСоюзу на своїм наступнім річнім засіданні займеться справою призначення постійного головного редактора „Свободи".

Але, не зважаючи на недоліки ротаційної системи, Гол. Контр. Ком. уважає потрібним скласти подяку всім членам редакційного складу „Свободи" за вкладену працю. Особливо англомовний тижневик здобуває більше число нових передплатників серед тут народженого покоління. Такий зріст передплатників вказує на високий рівень друкованих там матеріялів.

Є побажаним дальше урізноманітнення „Свободи", особливо в аспектах сучасної тематики в ділянках суспільно-політичного, церковно-релігійного, культурно-наукового та економічно-господарського життя нашої спільноти. Але, в такій багатопляновости необхідно знайти відповідну пропорцію між репортажним і дискусійним матеріялами. Треба також уважати, щоб ні одна важлива ділянка не монополізувала коштом іншої ділянки місце в часописі.

З інших побажань треба висловити слідуючі: 1) Заохотити секретарів Відділів УНСоюзу постійно інформувати редакцію „Свободи" короткими дописами про діяльність їхніх Відділів та окремих членів. Така інформація є одним із засобів приєднання нового членства; 2) Пожвавити видання книжок в українській та в англійській мовах; 3) З огляду на важливість проблеми доросту і молоді, потрібно більше регулярно друкувати матеріяли цікаві для покоління, що об'єднується в молодечих та студентських організаціях; 4) З огляду на помітне зменшення передплати „Веселки" треба звернутися до батьків, шкіл українознавства та цілоденних українських (парафіяльних) шкіл збільшити пердплату і тим самим охопити більшу кількість дітей українською лектурою; 5) Для пожвавлення та обопільного корисного обміну думок між редакцією та читачами потрібно допильнувати постійний відділ „Трибуни читача" чи „Листування з редакцією".

Звіт з перевірки „Союзівки"

За час від 1-го січня 1978 року до 31-го грудня 1978 року.

Перевірка, як в минулих роках так і в звітовому 1978 році, охоплювала:

а) Перевірку рахункових і банкових книг.

б) Адміністрацію готелеву, інвентар харчових продуктів та рух гостей на „Союзівці".

в) Стан будинків, плавальні басейни, тенісові корти, відбиванкові корти, грище для футболу й бейзболу, водну-каналізаційну систему та стан доріг.

г) Літні табори для дівчат і хлопців, курси українознавства, курси тенісові, курс народних танків і розваговокультурну програму на „Союзівці".

г) Перевірку й інвентуру всього майна „Союзівки", а головно крамниці, кухні та алькоголевих напитків.

На основі точної перевірки Контрольною Комісією головних книг приходів та виплат, підручних книг щоденних вплат і виплат та всіх рахункових трансакцій Контрольна Комісія ствердила, що за кожний день і місяці є точно виготовлені фінансові зіставлення та всі фінансові трансакції „Союзівки" є вписувані до головних рахункових книг прибутків і видатків із залученими відповідними прилогами. Точні рахункові зіставлення місячні й річне дають докладний образ усіх фінансових розчислень та фінансовий стан „Союзівки".

ПРИБУТКИ І ВИДАТКИ ЗА 1978 РІК

БАЛЯНС НА КІНЕЦЬ 31-го ГРУДНЯ ЗВІТОВОГО 1978 РОКУ

ПРИБУТКИ:

Мешкання і харчування	305,268.29	
Крамниця (торг)	37,800.70	
Бари — головна (торг)	81,784.88	
Бари — підручна (торг)	19,653.90	444,507.77
Податки (сейлес текс)		27,861.52
Різні		1,466.87
Разом		$473,836.16

ВИДАТКИ:

Харчі (закупи)	84,893.49
Платні (нет)	81,824.07
Бари (закупи)	33,700.22
Бари — Буфет	14,283.69
Крамниця (закуп товарів)	26,813.43
Видатки до кухні та їдальні	4,712.95
Прибрання кімнат	17,206.19
Податки від платень	26,490.63
Опал, газ, світло (електрика)	48,591.68
Направи і удержання	16,717.29
Податок від реальностей	21,508.35
Обезпечення „Союзівки"	15,801.82
Податок від проданих товарів	31,199.91
Транспортація	4,196.66
Телефони	4,392.37
Канцелярійні витрати	2,093.94
Правна опіка	150.00
Звороти	17,475.00
Розвагові імпрези	788.37
Оголошення	852.26
Банкові опер. кошта і виміна	52.17
Хоробове забепечення працівників	1,945.94
Розбудова „Союзівки"	4,844.13
Меблі та устаткування кімнат	13,480.64
Виміна чеків (непокритих)	1,851.15
Разом видатки:	$475,866.35

ВИДАТКИ ГОТЕЛЕВІ

Харчі	82,795.71
Бари	33,700.22
Бара — Буфет	14,283.69
Крамниця	26,813.43
Кухня та їдальня	4,712.95
Прибрання кімнат	17,206.19
Платні	81,824.07
Податок від платень	26,490.63
Опал, газ, світло (електрика)	48,591.68
Направи і удержання	16,607.29
Податок від реальностей	21,508.35
Обезпечення (іншуранс) „Союзівки"	15,801.82
Транспортація	4,196.66
Телефони	4,392.37
Канцелярійні витрати	1,983.24
Правна опіка	150.00
Звороти	475.00
Розвагові імпрези	664.80
Оголошення	852.26
Банкові опер. кошта і виміна	52.17
Хворобове забезпечення	1,945.94
Податок від проданих товарів	31,199.91
Непокриті чеки	150.00
Разом	$436,398.38

ПРИБУТКИ І ВИДАТКИ ПО МІСЯЦЯХ ЗА 1978 РІК

	Прибутки — депозити:	Видатки:
СІЧЕНЬ	14,019.81	25,448.08
ЛЮТИЙ	8,124.21	10,811.53
БЕРЕЗЕНЬ	4,933.87	12,291.94
КВІТЕНЬ	10,798.99	12,258.05
ТРАВЕНЬ	36,493.19	33,001.56
ЧЕРВЕНЬ	40,411.72	29,943.99
ЛИПЕНЬ	115,326.11	93,551.36
СЕРПЕНЬ	110,822.08	55,158.37
ВЕРЕСЕНЬ	83,187.40	84,015.46
ЖОВТЕНЬ	22,594.53	41,295.45
ЛИСТОПАД	25,499.24	25,713.80
ГРУДЕНЬ	22,768.21	52,376.76
Разом	494,979.36	$475,866.35
Позичка в УНС	15,000.00	15,000.00
Готівка (каса)	2,000.00	2,000.00
Різні звороти	2,442.05	2,442.05
Банк, зворот вим.	1,701.15	1,701.15
Разом	473,836.16	$454,723.15

УТРИМАННЯ І НАПРАВИ В 1978 РОЦІ

Холодильники	479.50
Ландшафт, дерева, цвіти, трава	640.00
Електрика	566.92
Газ, олива	2,349.86
Ключі, замки	272.17
Водопровідні матеріяли	1,501.31
Електричні і водопровідні направи	1,676.15
Утримання підлог	6[illegible]6.68
Плятформа на Веселці, Головний будинок і Полтава	570.00
Реґістер — бюро	727.44
Фарба до малювання	898.64
Маляр	818.65
Дороги	660.00
Хльорок — басейн	1,504.02
Тенісові площі й сітка	406.86
Дерево — пісок — сіль до леду	1,564.93
Обстанова проти вогню	114.00
Канал. система	149.65
Кухонне устаткування і направи	267.35
Удержання грузовика і косарки до трави	259.01
Різне	564.55
Разом	$ 16,607.29

ОСНОВНІ ПОЛІПШЕННЯ В 1978 РОЦІ

Дороги	1,017.00
Вставлення керамічних кахлів в барі й в будинку Львів	1,054.90
Дерево-матеріял для направи лазничок на Веселці і Львів	483.23
Оплата за працю (Г. Бровн)	338.00
Направа збірника на воду і водопроводів і електричних проводів	718.00
Каналізаційна система	430.00
Огнева система в кухні	420.00
Різні поліпшення	683.00
Разом	$ 4,844.13

МЕБЛІ Й ОБСТАНОВА В КІМНАТАХ

Хідники і праця	3,396.56
Проти-вогневе устаткування	1,931.70
Меблі	1,385.06
Завіса на сцені і в вестибюлю	3,640.00
Ковдри, коци — фіранки	882.45
Електричне устаткування	183.75
Меблі на площі	1,339.11
Робоче знаряддя	220.01
Різне	501.00
Разом	$ 13,480.64

РОЗПОДІЛ ВИДАТКІВ „СОЮЗІВКИ"

Видатки „Союзівки" розподіляється на дві частини:

1. Оперативні витрати (готелеві)	436,398.38
2. а) Закуп інвентаря (меблі і т.п.)	13,480.64
б) Розбудова оселі (основні поліпшення)	4,844.13
Разом загальні видатки	$454,723.15

РАХУНОК ЧИСТОГО ПРИБУТКУ „СОЮЗІВКИ" ІЗ УЗГІДНЕННЯМ БАНКОВИХ КОНТ

Балянс з 31-го грудня 1977 р.	27,586.04
Прибутки за 1978 рік	473,836.16
Зворот чеку ч. 4547	122.02
Разом	$501,544.22
Видатки за 1978 рік	454,723.15
Балянс на 31-го грудня 1978 р. (за банковим розрахунком)	$ 46,821.07

Готівка була депонована у двох банках і сальда в цих банках на день 31-го грудня 1978 року виносили:

Елленвіл Нац. Банк	35,596.16
Кінгстон Трост Комп.	11,224.91
Разом	$ 46,821.07

БАЛЯНС ДО РОЗДІЛУ ЗИСКУ

Видатки за 1978 рік:	
Розбудова Оселі	4,844.13
Закуп меблів і устаткування до кімнат	13,480.64
Разом	$ 18,324.77
Готелеві видатки	436,398.38
Разом видатки за 1978 рік	454,723.15
Прибутки за 1978 рік (разом)	473,836.16
Готелеві видатки за 1978 рік	436,398.38
Балянс до розрахунку чистого зиску	$ 37,437.78
Балянс — 1978 рік:	
Прибутки (разом) 1978 р.	473,836.16
Видатки (разом) 1978 р.	454,723.01
Балянс — 1978 рік	$ 19,113.01

ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ МАЙНА КРАМНИЦІ І БАР

а) Крамниця:	
Інвентар з січня 1978 р.	15,487.00
Видатки — закуп в 1978 р.	26,813.69
Разом	$ 42,809.95
Інвентар (січень 1979 р.)	15,490.74
Видатки проданого товару — 1978 р.	26,809.95
Зіставлення:	
Рахунок прибутку — 1978 р.	37,800.70
Видатки за проданий товар	26,809.95
Чистий прихід за 1978 рік	$ 10,990.75
б) Бари:	
Інвентар з січня 1978 р.	8,115.88
Видатки — закуп в 1978 р.	33,700.22
Разом	$ 41,816.10
Інвентар (січень 1979 р.)	6,599.77
Видатки за продані напитки — 1978 р.	$ 35,216.33
Зіставлення:	
Прибутки в 1978 р.	81,784.88
Видатки за продані напитки	35,216.33
Чистий прихід з бар за 1978 рік	$ 46,568.55
в) Харчі:	
Інвентар, січень 1978 р.	4,844.00
Видатки на харчі в 1978 р.	82,795.71
Разом	$ 87,639.71
Інвентар харчів в січні 1979 р.	4,062.60
Видатки на прохарчування в 1978 р.	$ 83,577.11

РУХ ГОСТЕЙ НА „СОЮЗІВЦІ" НА ПРОТЯЗІ 1978 РОКУ

Статистика руху гостей на „Союзівці" обіймає всіх, що провели свої вакації на оселі, перебуваючи більше як один тиждень чи тільки через суботи і неділі.

	Дорослі особи	Діти
Січень	100	3
Лютий	133	25
Березень	29	
Квітень	141	6
Травень	422	5
Червень	728	32
Липень	763	93
Серпень	801	150
Вересень	725	60
Жовтень	664	48
Листопад	592	11
Грудень	99	11
Разом	5,197	444

Як у минулих роках, так і в діловому 1978 році на „Союзівці" відбувалися конвенції, ряд з'їздів, зустрічей членів українських організацій та дев'ять весіль. Протягом сезону на „Союзівці" влаштовано ряд імпрез та концертів з участю молоді та ряду визначних українських мистців. Імпрези були на високому мистецькому рівні. В рямцях культурно-виховної ділянки та спортового виховання на „Союзівці" в часі сезону відбулися курси тенісу для дівчат і хлопців, хлоп'ячий табір, дівочий табір, школа танців і курси українознавства. В рамцях спортових імпрез у „День Праці" відбулися плавацькі змагання і традиційний тенісовий турнір із загальною участю понад 220 змагунів та чисельною френквенцією гостей — глядачів.

ЗАПЛЯНОВАНІ ПРАЦІ І ГОЛОВНІШІ НАПРАВИ НА 1979 РІК

Перебудова тенісової площі на тверду поверхню, стіна на „Веселці", перебудова кімнат, лазничок та вставлення деяких нових вікон в будинках: „Веселка", „Ворохта", „Полтава", підлоги в барі, побудова нового джерела на воду та заінстальовання електричної помпи на воду та електричних світел біля „Києва", перебудова доріг. Рівнож є заплянован е поширення площі на паркування авт та заінстальовання охолодження в їдальні. Одною з найконечнійших праць це перебудова та скріплення муру біля „Веселки" та відбиванковій площі. Видатки на виконання цих праць передбачається на суму (приблизно) 30 тисяч дол. На менші направи, як: їдальні, бібліотеки, будинків: „Ворохта", Ужгород", „Чернівці", „Київ", „Львів", даху над головним будинком, „Веселкою" і „Чернівцями", малювання будинків назовні, направа доріг та цілий ряд менших праць передбачається видати в 1979 році (приблизно) 20 тисяч дол.

ПІДСУМКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

Загальний прихід „Союзівки" в 1978 році виносив 473,836.16 дол. і був дещо менший як в попередньому 1977 році. Видатки за 1978 рік виносили 454,723.15 дол., що дає позитивний балянс чистого зиску на суму 19,113.01 дол.

Рекомендації:

1. Призадуматися над будовою нового мотелю, а в першу чергу побудови нової їдальні та побільшення існуючої кухні з охолодженням.
2. Розбудувати табори для молоді.
3. Ґрунтовно направити головну в'їздову дорогу на оселю.
4. До помочі директора оселі п. В. Кваса заанґажувати професійного помічника.
5. Направити танцювальну плащадку перед будинком „Веселка".
6. Покликати Комісію для справ „Союзівки" та доручити її випрацювати плян дальшої розбудови „Союзівки" на дальші роки та виготовити плян культурно-виховної діяльности для молоді.

Контрольна Комісія підкреслює, що дуже великий відсоток праць виконано власними працівниками оселі під наглядом та жертвенною працею директора оселі п. В. Кваса, чим поважно заощаджено видатки, як рівнож відмічує взірцеве ведення книговодства панною М. Ганкевич.

На закінчення Контрольна Комісія звертається з апелем до членів УНСоюзу, які одержують знижки і мають перешенство в замовленні кімнат, і до української громади, провести приємно вакації на „Союзівці" а українську молодь закликає до більш чисельної участи в крусах українознавства, літніх таборах, тенісових курсах і курсах танців, що буде корисне не лише для учасників, але також для цілої української спільноти. Працюймо всі над дальшим ростом нашої „літньої столиці" „Союзівки" в ЗСА.

(Продовження буде)